

ᮊᮧ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ

AWIG-AWIG

ᮊᮧᮧᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙᮨᮙ

DESA ADAT GERANA

ᮊᮧᮧᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ

DESA SANGEH

ᮊᮧᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ

KECAMATAN ABIANSEMAL KABUPATEN BADUNG

ᮊᮧᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ ᮘᮨᮙᮨᮙᮨᮙ

ISAKA WARSA, 1938.

2016

MURDDHA CITTA

OM SWASTYASTU NAMO SIWA YA BUDDHA YA

OM AWIGHNAM ASTU, DESA TATA CARA, OM NAMA CIWAYA

OM CRI PASUPATASTRA, OM AWIGNAM ASTU NAMA SWAHA.

Pakulun paduka hyang mami Sanghyang Parama Wisesa maka uriping bhuwana kabeh marga Sanghyang Paran, hulun krama Desa Adat Gerana wetu sakeng manah susrusa nirmaia tan pataleteh ngwangun titi pangancan ngungsi kasukertaning Desa Pakraman. Ksama akna hulun didine tan keneng rajapinulah mwah upadrawa de Paduka Bhatara asung kertha lugraha maangga Sanghyang Pasupati maka uriping Awig - Awig iki didine ngawetuaken manah sagilik-saguluk salunglung sabhayantaka paras-paros katekaning wahya dyatmika.

Mangkana panamaskara mami kabeh ri /Sang Hyang Parama Wisesa siddha amanggih dirgayusa tan kataman lara wighna pinakang hulun kabeh krama Desa Adat Gerana. Putusing panugrahan i krama Desa Adat Gerana, gumawe awig-awig Desa Adat, Desa tata cara, wastu kasidan prayojana mami kabeh kateka tekeng dlaña, prasama pada sumengkem mwan amanggehaken kadi linging awig-awig.

Sembah bhakti miwah pangastawan krama majeng ring paduka Bhatara - Bhatari sasuwunan sami, riantukan wantah malarapan panghyangning kalih paswécan Ida Sang Hyang Widhi Wasa asung kretawarànugraha nyresti jagat jangkep rawuhing sadagingnya sami, mahawinan wénten kahuripan sekala niskala ring Bhuwana Agung miwah ring Bhuwana Alit. Manut dresta, Désané kamanggehang dados pasayuban Krama Désa rawuhing kulawarga pawongannya sami, mawastu raris Désané kamanggehang pinaka pawakan Bhuwana Agung, pawongannya kamanggehang pinaka pawakan Bhuwana Alit.

Sotaning pawakan Bhuwana Agung, Désané taler kamanggehang pinaka pawakan bhàwa mahurip, sané kacirénin antuk wéntené pakilit Tri Hita Kârana sané tan dados pasahang, luwiré :

- ha. Parhyangan, inggih punika : sahanan parhyangan panyiwian Désa, genah ngarcana bhâwan Ida Sang Hyang Parama Wisésa, pinaka jiwa pramanan Désané;
- na. Pawongan, inggih punika : gebogan Krama rawuhing warga Désa maka sami pawakan Tri Kaya pinaka bàyu pramanan Désané, mahawinan Désané prasida molah maprawretti;
- ca. Palemahan, inggih punika : sahananing pakarangan, tegal, carik, miwah sétra sakakuwuban Désa Adat, pinaka sthùla sariran Désané.

Awig - awig puniki ngawit puput kapidareman nemoning rahina, Buda, Pahing, Wuku Kuningan Tang/Pang, 2, Sukla paksa Isaka warsa 1910, tanggal 8 Februari 1989, ring Wantilan Desa Adat Gerana lan kaparipurnayang malih nemoning rahina Buda Wage, Warigadian (Furnamaning Sasih Karo), tanggal 17 Agustus 2016. Manut pidabdab krama Desa Adat Gerana, mangdannya awig-awig puniki prasida nginutin makadi pakibeh jagate sakadi mangkin, tur sida nagingin sakanca sane dados pidabdab Desa Adat Gerana;

KASUKSMAN NIASA DESA ADAT GERANA

1. Wangun pewayangan Niasa Desa Adat Gerana inggih punika marupa Granendriya utawi Irung, sane pinaka wiwit kawentenan Desa Adat Gerana (Granendriya mawiwit saking krana grana sane taler kabawosang irung), sane madruwe kasuksman ngambunin sahananing ambu sane wenten ring kahuripan.
2. Aksara Ongkara sane jenar pinaka pralambang Ida Sanghyang Widhi Wasa, maka cihna krama Desa Adat Gerana wantah nyejerang Agama Hindu sane satata bhakti majeng ring Ida Sanghyang Widhi Wasa maka miwah Ista Dewata sami.
3. Badawang Nala sane taler kabawos Kurma Geni sane kalilit antuk Nagaraja kakalih tur mawarna barak, punika wantah pinaka pralambang prathiwi, sane mapituas krama Desa Adat Gerana wantah ngutamayang genah mapolah lan maprawerti ring kahuripan tur prasida namtamin sahanan bhoga, upabhoga lan paribhoga mawiwit saking prathiwi.
4. Tangan kiwa-tengen. Kiwa - tengen manut dresta sasamen nyane lanang wadon, artos ipun Desa Adat Gerana kasanggra antuk krama jangkep, matunggilan rikalaning midabdabin pakibeh jagate tur sayaga ngamargiang swadharmaning kahuripan sane marupa swadharmaning agama miwah swadharmaning nagara.

កត្តិយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រស្រី

ឯកសារ			១
សម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រស្រី			២
កត្តិយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រស្រី			៣
សំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្រី			៤
សំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្រី			៥
សំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្រី			៦
បញ្ហា ៣	៧	ហិរញ្ញវត្ថុ	៧
បញ្ហា ៣	៨	ហិរញ្ញវត្ថុ	៨
បញ្ហា ៣	៩	ហិរញ្ញវត្ថុ	៩
បញ្ហា ៣	១០	ហិរញ្ញវត្ថុ	១០
បញ្ហា ៣	១១	ហិរញ្ញវត្ថុ	១១
សំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្រី			១២
បញ្ហា ៣	៧	ហិរញ្ញវត្ថុ	១៣
បញ្ហា ៣	៨	យុទ្ធសាស្ត្រ	១៤
បញ្ហា ៣	៩	បរិស្ថាន	១៥
បញ្ហា ៣	១០	ហិរញ្ញវត្ថុ	១៦
បញ្ហា ៣	១១	ហិរញ្ញវត្ថុ	១៧
បញ្ហា ៣	១២	ហិរញ្ញវត្ថុ	១៨
បញ្ហា ៣	១៣	ហិរញ្ញវត្ថុ	១៩
បញ្ហា ៣	១៤	ហិរញ្ញវត្ថុ	២០
បញ្ហា ៣	១៥	ហិរញ្ញវត្ថុ	២១
បញ្ហា ៣	១៦	ហិរញ្ញវត្ថុ	២២
បញ្ហា ៣	១៧	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៣
បញ្ហា ៣	១៨	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៤
បញ្ហា ៣	១៩	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៥
បញ្ហា ៣	២០	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៦
បញ្ហា ៣	២១	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៧
បញ្ហា ៣	២២	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៨
បញ្ហា ៣	២៣	ហិរញ្ញវត្ថុ	២៩
សំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្រី			៣០
សំខាន់ៗនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្រី			៣១

BANTANG AWIG – AWIG DESA ADAT GERANA

MURDDHA CITTA.	i
KASUKSMAN NIASA DESA ADAT GERANA.	iii
BANTANG AWIG – AWIG DESA ADAT GERANA	iv
SARGAH PERTAMA ARAN LAN WEWIDANGAN DESA	1
SARGAH KALIH PAMIKUKUH LAN PATITIS	2
SARGAH TIGA SUKERTA TATA AGAMA/PARHYANGAN	2
Palet 1 Indik Dewa Yajnya	2
Palet 2 Indik Resi Yajnya.	12
Palet 3 Indik Pitra Yajnya	12
Palet 5 Indik Manusa Yajnya	22
Palet 4 Indik Butha Yajnya	23
SARGAH EMPAT SUKERTA TATA PAWONGAN	26
Palet 1 Indik Krama	26
Palet 2 Pamucuk Desa	34
Palet 3 Pecalang	41
Palet 4 Indik Kulkul	42
Palet 5 Indik Paruman	44
Palet 6 Indik Padruwen Desa	46
Palet 7 Panyanggran Banjar	48
Palet 8 Pawiwahan	49
Palet 9 Nyapian	53
Palet 10 Santana	57
Palet 11 Warisan	63
SARGAH LIMA SUKERTA TATA PALEMAHAN	66
AWIG-AWIG DESA ADAT GERANA	iv

Palet 1	Karang, Tegal lan Carik	66
Palet 2	Setra	67
Palet 3	Papayonan.	68
Palet 4	Wawangunan.	70
Palet 5	Wawalungan.	71
Palet 6	Karesikan Telajakan Desa Adat.	73
SARGAH ENEM WICARA, BHAYA, DUSTA LAN PAMIDANDA		74
Palet 1	Indik Wicara	74
Palet 2	Indik Bhaya lan Dusta.	74
Palet 3	Indik Pamidanda.	77
SARGAH PITU NGUWAH-NGUWUHIN AWIG – AWIG		80
SARGAH KUTUS SAMAPTA.		81
LEPIHAN		

ສັກຮູບອາຍ
ບາກສູງບິດຕາກູລາ
ບາບາມີ 1 ຕຳ

(ກ) ກຸດທະເລທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະເລທະຍາ

(ກູ) ຕິຢູ່ບິດຕາກູລາທະຍາຍະບູກຸດທະຍາ

ບາ ກິບລິບິກຸບາທະຍາກູລາ

ສາ ກິບລິບິກຸບາທະຍາກູລາ

ສາ ກິບລິບິກຸບາທະຍາກູລາ

ກາ ກິບລິບິກຸບາທະຍາກູລາ

(ກູ) ກຸດທະເລທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາຍະບູກຸດທະຍາ
ກຸດທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາ

ບາ ກຸດທະເລທະຍາ

ສາ ກຸດທະເລທະຍາ

(ຂ) ບິດຕາກູລາຍະບູກຸດທະຍາຍະບູກຸດທະຍາ
ກຸດທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາ

(ຂ) ກຸດທະເລທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາຍະບູກຸດທະຍາ
ກຸດທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາ

(ຄ) ກຸດທະເລທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາຍະບູກຸດທະຍາ
ກຸດທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາ

(ດ) ກຸດທະເລທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາຍະບູກຸດທະຍາ
ກຸດທະຍາສິນິຍະບູກຸດທະຍາ

SARGAH PRATAMA
ARAN LAN WAWIDANGAN DESA

Pawos 1

- (1) Desa Adat puniki mawasta desa adat Gerana;
- (2) Jebar wawidangan desa adat Gerana mawates nyatur desa :
 - ha. Ring panepi lor abangan baler tunon;
 - na. Ring panepi wetan tukad yeh adeng;
 - ca. Ring panepi kidul margi titi gantung;
 - ra. Ring panepi kulon tukad yeh penet;
- (3) Desa Adat puniki kawangun antuk karang ayahan desa, sane kawangun olih kalih banjar adat lwire :
 - ha. Banjar Adat Tegal Gerana;
 - na. Banjar Adat Batulumbang;
- (4) Wawidangan utawi palemahan banjar sowang-sowang kamanggehang lan kacumponin manut pamutus paruman agung desa adat Gerana;
- (5) Banjar wenang kepah dados makudang-kudang tempekan, lwire sane marupa sekaa-sekaa makadi sekaa truna miwah sane sewos-sewosan manut kawigunan ipun;
- (6) Banjar tan wenang ngardi awig - Awig sakemawon sane kamargiang ring banjar wantah pararem sane mawit saking awig-awig desa adat Gerana, kalimbakang daging nyane manut dresta sane mamargi ring banjar soang-soang tur nenten matungkas ring sadagingin Undang - Undang miwah sahanan uger-uger sane mawit saking guru wisesa;
- (7) Banjar patut madruwe piranti minakadi Bale Banjar saha pangulun nyane utawi pura Melanting lan Bale Kukul saha kukul banjar;

សំពះសម្តែង
បមិស្សន្តបរិក្ខេបនិកាយ
បុរាណសាស្ត្រ

រាជធានីភ្នំពេញ

(ក) បញ្ជីនេះ

(ខ) ក្នុងក្រុងសៀមរាប ឆ្នាំ ១៩១១ បណ្ណាល័យ

(គ) ប្រើប្រាស់ស្រាប់តែសម្រាប់ប្រើប្រាស់

(ឃ) បាត់បង់សិទ្ធិប្រើប្រាស់

(ង) ក្នុងក្រុងសៀមរាប ឆ្នាំ ១៩១១ បណ្ណាល័យ

បុរាណសាស្ត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវស្រាវ

(ក) បមិស្សន្តបរិក្ខេបនិកាយ

(ខ) កំណត់ប្រើប្រាស់

(គ) ប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់

(ឃ) ប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់

សំពះសម្តែង

ស្រាវជ្រាវស្រាវ

បញ្ជីនេះ

ប្រើប្រាស់

បុរាណសាស្ត្រ

(ក) សម្រាប់ប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់
សម្រាប់ប្រើប្រាស់សម្រាប់ប្រើប្រាស់

SARGAH KALIH
PAMIKUKUH LAN PATITIS

Pawos 2

Desa Adat Gerana ngamanggehang pamikukuh :

- (1) Pancasila;
- (2) Undang – Undang Dasar 1945 pamekas pasal 18b ;
- (3) Tri Hita Karana manut sadacara agama Hindu;
- (4) Hak Azasi Manusia utawi HAM;
- (5) Uger-uger saking guru wisesa indik desa adat;

Pawos 3

Lwir patitis sane kamanggehang desa adat Gerana inggih punika :

- (1) Mikukuhang miwah ngarajegang sanghyang agama;
- (2) Nginggilang prawertining agama Hindu;
- (3) Ngrajegang kasukertan desa adat saha pawonganya sekala
niskala;
- (4) Ngrajegang kasukertan druwen desa;

SARGAH TIGA
SUKERTA TATA PARHYANGAN

Palet 1

INDIK DEWA YAJNYA

Pawos 4

- (1) Kahyangan utawi sahanan palinggih-palinggih sane kaamong
kalih kasungkemin antuk krama desa adat Gerana inggih
punika Kahyangan Tiga makadi :

- ha. Pura Desa
 - na. Pura Puseh;
 - ca. Pura Dalem;
- (2) Pujawali utawi patirthan ring kahyangan tiga miwah pura-pura lan palinggih –palinggih sane tiosan taler pinaka panyungsungan desa adat Gerana kamanggehang makadi ring sor :

- ha. Pura Desa sane magenah ring banjar Tegal, rahina Budha Umanis wuku Dukut (Budha Umanis Dukut);
- na. Pura Puseh sane magenah ring banjar Tegal, rahina Budha Umanis Wuku Dukut (Budha Umanis Dukut);
- ca. Pura Desa sane magenah ring banjar Batulumbang, rahina Anggara Kliwon Kulantir (Anggara Kasih Kulantir);
- ra. Pura Puseh, rahina Budha Kliwon wuku Pahang (Budha Kliwon Pahang/Pegat Wakan);
- ka. Pura Dalem, rahina Budha Wage wuku Merakih (Budha Cemeng Merakih);
- da. Pura Prajapati (panghulun setra) sane magenah ring banjar Tegal, rahina Redite Pahing wuku Ugu;
- ta. Pura Prajapati (panghulun setra) sane magenah ring banjar Batulumbang, rahina Sukra Umanis wuku Kulawu;
- sa. Palinggih Tapakan Ida Ratu Sakti kalih Ratu Nyoman, rahina Budha Kliwon wuku Pahang (Budha Kliwon Pahang/Pegat Wakan);
- wa. Pura Melanting sane magenah ring banjar Tegal, rahina Soma Kliwon wuku Landep;
- la. Pura Melanting sane magenah ring banjar Batulumbang, rahina Budha Wage wuku Kulawu;

ຂ) ບຸກບາບສາສຸກສອບຮຽນກິບາບສູນຮຽນກາບາບາກຸດອາລິສິບູ
ສຽນບູ(ກຸດສິບູ)॥

ຄ) ບຸກບາບສາກຸຍາກສອບຮຽນກິບາບສາກຸຍາກາບາບາກຸດອາລິ
ສິບູສຽນບູ(ກຸດສິບູ)॥

ຕ) ບຸກຜູກູຍາລິກາບາບາກຸດສິບູບາລິບູສຽນບູ(ກຸດສິບູ
ບາລິບູ/ກາບາບາກຸດສິບູ)॥

ຈ) ບຸກຜູກູຍາລິ(ບຸກກຸດສິບູບາລິ)ກາບາບາກຸດສິບູບາລິບູສຽນບູ
(ບາບາກຸດສິບູ)॥

ໆ) ບຸກບູບາບສາກຸສອບຮຽນກິບູກິບາບາກຸດອາລິສິບູສຽນ
ບູ(ກຸດສິບູ)॥

່) ບຸກສາກິສາກຸສອບຮຽນກິຕາກຸດອາລິສິບູບາລິກາບາບາກຸດສິບູບາລິ
ບູສຽນບູ(ກຸດສິບູບາລິ)॥

໑) ບຸກກາກຸດສາກິສາກຸສອບຮຽນກິຕາກຸດອາລິສິບູບາລິກາບາບາກຸດສິບູ
ບາລິບູສຽນບູ(ກຸດສິບູບາລິ)॥

໒) ບຸກສຸບສາກຸສອບຮຽນກິຕາກຸດອາລິສິບູບາລິກາບາບາກຸດສິບູບາລິ
ບູສຽນບູ(ກຸດສິບູບາລິ)॥

(໓) ບຸກບາບສຸບສາກຸສອບຮຽນກິຕາກຸດອາລິສິບູບາລິກາບາບາກຸດສິບູບາລິ
ບູສຽນບູ(ກຸດສິບູບາລິ)॥

ບາບາກຸດສິບູ ໑ ॥

ບຸກບາບາກຸດສິບູ/ບາບາກຸດສິບູ

(໔) ບຸກບາບສຸບສາກຸສອບຮຽນກິຕາກຸດອາລິສິບູບາລິກາບາບາກຸດສິບູບາລິ
ບູສຽນບູ(ກຸດສິບູບາລິ)॥

ບຸກບາບສຸບສາກຸສອບຮຽນກິຕາກຸດອາລິສິບູບາລິກາບາບາກຸດສິບູບາລິ
ບູສຽນບູ(ກຸດສິບູບາລິ)॥

- ma. Pura Alas Angker sane magenah ring Alas Wayah, rahina Budha Umanis wuku Kulawu (Budha Cemeng Kulawu);
 - ga. Pura Alas Arum sane magenah ring Alas Arum, rahina Budha Umanis wuku Dukut;
 - ba. Pura Dalem Moning, rahina Budha Kliwon wuku Dunggulan (Budha Kliwon Dunggulan/Galungan);
 - nga. Pura Dalem Sakti (Pura Budha Kliwon) rahina Budha Kliwon wuku Sinta (Pagerwesi);
 - pa. Pura Luhur sane magenah ring Puri Gerana, rahina Soma Umanis wuku Tolu;
 - ja. Pura Sari sane magenah ring banjar Batulumbang, rahina Anggara Kliwon wuku Tambir (Anggara Kasih Tambir);
 - ya. Pura Batur Sari sane magenah ring banjar Batulumbang, rahina Anggara Kliwon wuku Prangbakat (Anggara Kasih Prangbakat);
 - nya. Pura Surya sane magenah ring banjar Tegal, rahina Budha Umanis wuku Kulawu (Budha Cemeng Kulawu);
- (3) Pujawali utawi patirtan manut subhadewasa sane sampun kacumawisang yaning nenten kapiambeng kamargiang pujawali jelih (piodalan jelih) katur awarsa/amasa apisan;

Pawos 5

RERAHINAN JAGAT/AGUNG

- (1) Manut dresta ring desa adat Gerana sane kamanggehang pinaka rerahinan jagat/agung inggih punika : Saraswati (Saniscara Umanis wuku Watugunung), Somaribek (Soma Pon Sinta), Pagerwesi (Budha Kliwon wuku Sinta), Tumpek Landep (Saniscara Kliwon wuku Landep), Tumpek Wayang

(Saniscara Kliwon wuku Wayang), Tumpek Andang (Saniscara Kliwon wuku Uye), Tumpek Pengarah/Pangatag (Saniscara Kliwon wuku Wariga), Galungan (Budha Kliwon wuku Dunggulan), Kuningan (Saniscara Kliwon wuku Kuningan), Budha Kliwon Pegat Wakan (Budha Kliwon wuku Pahang), Purnama, Tilem, Siwaratri (Purwaning Tilem Kapitu), Kliwon, Kajeng Kliwon;

- (2) Atiti krama miwah pangaci sane kamargiang ring rahina rerahinan jagat manut pawos 5 angka 1 ring ajeng kalaksana yang manut dresta, sastra lan pararem;

Pawos 6

MAMENJOR

- (1) Ring rahina budha kliwon wuku dunggulan utawi taler kabawos rerahinan galungan, sajabaning kacuntakan, patut mamenJOR ring sowang-sowang pomahan lan kahyangan suci;
- (2) Mungging penJOR sane kapasang inggih punika penJOR yajnya sane pepeK madaging phala bungkah lan phala gantung saha uparengga siosan makadi malamak, macaniga, magantung-gantungan (sampyan penJOR), mabakang-bakang, majajebug, marereyokan lan mareringgitan;
- (3) Nanceb penJOR patut ring rahina Anggara Wage wuku Dunggulan (rahina Panampahan Galungan), magenah ring tengen lebuH;
- (4) Yan wenten silih sinunggil krama desa adat Gerana tan satinut ring geguat awig-awig manut pawos 6 angka 1, 2, 3 , wenang kadanda manut pararem;

Pawos 7

RAHINA KALA RAWU LAN BHUTA MANCA

- (1) Sajabaning wenten paiguman prajuru adat manut pamutus sang Dwijati (Sulinggih) lan guru wisesa, yan nuju Sasih Kapitu wuku Dunggulan, sapunika taler nuju rahina Anggara Wage wuku Dunggulan, nuju Tilem, tan wenang Ngagalung, santukan rahinane punika kawastanin *Kala Rawu*;
- (2) Yaning wuku Dunggulan nemonin sasih Kasangha, Rah 9, Tenggek 9, taler tan wenang Ngagalung, santukan rahinane punika kawastanin *Bhuta Manca*;
- (3) Yaning Tilem Kasangha kanjekan wuku Dunggulan, sabanen Budha Kliwon Pahang, tan wenang ngaturang upacara tawur kasangha, melis (makakobok/melasti), patut ring tileming kadasa nutug;

Pawos 8

PAMANGKU

- (1) Ring sowang-sowang pura patut kamanggehang utawi kaadegang pamangku;
- (2) Tatacara ngadegang pamangku makadi ring sor :
 - ha. Nunas pawuwus ring Ida Sanghyang Widhi utawi nyanjan;
 - na. Ngawilangin saterahan utawi waris;
 - ca. Wawiden ida dane krama desa adat utawi papilihan;
- (3) Sane tan patut kaadegang pamangku luire :
 - ha. Cedangga, makadi peceng, perot, cungh, sengkok, kiting, budeg, lan sapanunggilan ipun;
 - na. Kageringam, makadi sakit ila, ayan, buduh, basah, lan sapanunggilan ipun;
- (4) Prabea ngadegang pamangku makadi ring sor :

- ហ) យង់គន់ដង(កង់ត្រីតតិ)តម្កល់គ្រាប់សាសនាសេដ្ឋកិច្ចក្នុងរាជការ
កង់តតិយសាងសង់ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ
គ) បីប្រយោជន៍ប្រយោជន៍ប្រយោជន៍ប្រយោជន៍ប្រយោជន៍ប្រយោជន៍ប្រយោជន៍
ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ
ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ

បុរាណសាស្ត្រ
ស្នេហាសិលាសាស្ត្រ

- (ក) បម្រើស្រូវស្រែមក្នុងកាលនៃសិលាសាស្ត្រប្រកបដោយសេចក្តីសង្ឃឹម
និងសេចក្តីស្រឡាត់ស្រឡាយ
- (ខ) ស្នេហាសិលាសាស្ត្រ
ហ) ក្នុងព្រះរាជវាំងនិងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង(ស្រែចម្រុះ)និងស្រែចម្រុះ
ក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនិងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង
- គ) បម្រើស្រូវស្រែមក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនិងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង
- (គ) ប្រើស្រូវស្រែមក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនិងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង
- (ឃ) ប្រើស្រូវស្រែមក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនិងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង
ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ
ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ
- (ង) ប្រើស្រូវស្រែមក្នុងព្រះបរមរាជវាំងនិងក្នុងព្រះបរមរាជវាំង
ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ
ស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះស្រែចម្រុះ

- ha. Madiksa widhi (ngawintenin) kamedalin saha kalaksana-
yang antuk sang ngadegang makadi krama desa utawi
pangempon pura soang-soang;
- na. Pitra Yajnya riwekas prade pamangku kahyangan desa
patut kaprabeaning antuk krama desa utawi kaariwuwu
olih krama desa, pamangku tiosan patut kaprabeaning
olih sang ngadegang utawi pangempon nyane manut
paiguman pangempon pura soang-soang;

Pawos 9

SWADHARMANING PAMANGKU

- (1) Pamangku patut ngamanggehang sasananing pamangku manut
linging sastra agama makadi dharmaning kapamangkuan;
- (2) Swadharmaning pamangku lwire :
 - ha. Ngenterang upacara panyabran lan piodalan (pujawali)
ring kahyangan utawi ring soang-soang pakubon krama;
 - na. Mararesik ring palinggih sane wenten ring kahyangan
suci;
- (3) Tan wenang salab-sulub, yan mamurug wenang pamangku
inucap nyepuhin raga;
- (4) Yaning wenten sinalih tunggil krama pacang nawur punagi,
sadurung punagi punika kaaturang, pamangku patut masadok
ring prajuru adat, wus punika wawu kalanturang ngaturang
/ngokasang punagi punika;
- (5) Punagi yan marupa artha sami punika dados druwen desa;
- (6) Prade sinalih tunggil pamangku kahyangan desa kapialang
utawi kacuntakan, kengin nyelang pamangku tiosan utawi
nuwur sang sulinggih;
- (7) Samalih yan sampun pamangku ngayah tigang rahina ring
pura, kancit wenten kulawarganya lina/padem, pamangku
inucap tan keneng cuntaka, sakewanten pamangku inucap tan
budal salami piodalan;

- (ບ) ນິເຊີສາມາດສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ
ບູຢາຢືນ
- (ຜ) ປຸກທບຍຕູສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ
ຕູທຽມສາຍຕູນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງບູຢາຢືນ

ບາບາມາ 100 ມ

ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

(ກ) ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ
ບູຢາຢືນ

(ກູ) ການນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ

ບາ. ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

ກ. ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

ສ. ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

(ກຼ) ການນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ

ບາບາມາ 100 ມ

ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

(ກຽ) ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ

ບາ. ການນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມ

ກ. ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ

ສ. ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ (ຜິດພາດ)

ຍາມາດສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ

ບູຢາຢືນ

(ກຸ) ປຸກທບຍຕູສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ
ບູຢາຢືນ ນິເຊີສາທາງບາມາຍຕູສນິຕິທຽມຜິດພາດສາຍຕູນິເຊີສາມາດສາທາງ

- (8) Indik sane kabawos pamangku kapingit swadharman nyane kamanggehang manut pararem;
- (9) Prade pamangku sane kabawos kapingit punika mamurug saha nenten ngingutin gaguat sane mamargi ring desa adat Gerana, wenang kadanda manut pararem;

Pawos 10

PIKOLIH UTAWI PETIAS PAMANGKU

Pikolih utawi petias pamangku luire :

- (1) Luput ayah, papeson utawi rarampen miwah sane tiosan manut pararem;
- (2) polih sarin canang pah tiga makadi :
ha. Asiki katur kapura;
na. Asiki katur kapamangku;
ca. Asiki katur kapenyarikan pura;
- (3) Polih upon palabha carik utawi tegal manut pararem;

Pawos 11

PAMANGKU KAGENTOSIN

- (1) Pamangku kagentosin riantukan :
ha. Seda, lina;
na. Pinunas ngraga manawi kageringan lan sapanunggilan ipun;
ca. Kawusang antuk krama manawi malaksana sane tan patut (asta dusta) makadi mamaling, paradara. dratikrama, dahat romon miwah sapanunggilan ipun;
- (2) Prade pamangku kawusang antuk krama sangkaning malaksana asta dusta, keni pamidanda manut pararem saha ngawaliang prabea pawintenan pecak;

ບາບາມີ ໗ ຫຼື ໘

ສູນິເລຂິສບຸກຄາສິ

ອາສຸນຸກຸຕູວິມາກຸວາລິສບຸກຄາສິ (ບຸກ) ຍາວຂີ້

(໗) ມິສາກສາເອິກາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ມິຕິປິກາກະ

ບາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ສາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ສາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ກາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

(໘) ມິສາບອິອາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

(໙) ຍາສຸນຸກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

(໑) ບບນຸກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

(໑) ກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ ບຸກຄາສິ ບຸກຄາສິ ບຸກຄາສິ ບຸກຄາສິ ບຸກຄາສິ

(໒) ຍາສຸນຸກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

(໓) ຍາສຸນຸກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ບາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ສາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ສາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

(໔) ຍາສຸນຸກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ບາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ສາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ສາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ກາ ມິຕິນຸລິນິກຸວາກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

ອາສຸນຸກຸອາບິສາບາກຸອາຍາວຂີ້

SUKERTHANING KAHYANGAN

Tan kalugra ngaranjing sajeroning kahyangan (pura) makadi :

- (1) Sang sane katiben utawi kahanan cuntaka makadi sebel ring raga :
 - ha. Sebel kandel, ngraja sawala salami durung mabresih;
 - na. Sebel madruwe putra sajeroning 42 dina, kruron;
 - ca. Sebel pangantenan sadurung mabyakala;
 - ra. Sebel sangkaning kapademan manut sengker;
- (2) Sang kapatita utawi pianak babinjat;
- (3) Makta sahananing sane kasinanggeh ngaletihin makadi tawulan;
- (4) Wawalungan suku pat sajawaning rikala mapapada;
- (5) Wong dura desa utawi tios desa adat yaning durung polih wak-wakan saking prajuru adat pamekas Bandesa Adat Gerana;
- (6) Mabusana sane tan manut kadi tata caraning ngranjing kapura utawi genah suci;
- (7) Bhusana ngaranjing ka pura wenang nganutin dresta minakadi:
 - ha. Ritatkala ngaturang ayah, mawastra lan nyalempot;
 - na. Ritatkala ngaturang sembah, mabusana jangkep;
 - ca. Siosan kadi ring ajeng nenten kalugra ngaranjing kapura, sajawaning sampun pituduh prajuru pamekas Bandesa Adat Gerana;
- (8) Maparilaksana tan kawenangan ring pura luire :
 - ha. Masuara sane kasinanggeh wak parusya, wak capala miwah sakancan nyane ;
 - na. Makoratan utawi mabacin, mawarih, masanggama;
 - ca. Macoran utawi masumpah sajawaning sampun pituduh prajuru utawi Bandesa Adat;
 - ra. Ngias raga sajawaning sang sulinggih;

ka. Mungguh tedun ring palinggih sajawaning pamangku miwah sampun pituduh prajuru desa;

- (9) Yan wenten wang katapak utawi karawuhan ring pura, patut kapintonin, makadi kalambes antuk toya, kasuled antuk geni lan sapanunggilan ipun, yan ipun belus miwah puwun, tan kawenang wang punika kageganin tur wang punika kasisipang miwah kadanda manut pararem;
- (10) Sajawaning dane jero pamangku, sane dados juru sapuh muah juaan bangga ring kahyangan inucap, janma tios nenten ka lugra mungguh tedun kalih malinggih ring sajeroning babataran palinggih, yaning nenten sangkaning pituduh utawi wak-wakan saking Prajuru Adat;
- (11) Sang mamurug kadi kecape ring ajeng (pawos 12) keni pami-danda pamrayascita lan danda manut pararem;

Pawos 13

KAHYANGAN KAHANAN DURMANGGALA

Kahyangan kabawos kahanan kadurmanggala makadi :

- (1) Keni krebek (sander kilap) ;
- (2) Katiben angin nglinus (bhayu bhaya);
- (3) Katunuan utawi puwun (Geni bhaya);
- (4) Karubuhan taru agung;
- (5) Katibenan lulut;
- (6) Karanjingan pandung/maling, corah lan dusta (karipu bhaya);
- (7) Karanjingan wong edan;
- (8) Karanjingan sato agung;
- (9) Kasiratan rah manusa;
- (10) Wang akrida (masanggama) ring pura;

(ໜັ) ຄູ່ມາຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ຍາກຄວນເກືອບສາມຮຽນນຶກຳ

(ໜັ) ຄູ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ (ຍາມຮຽນຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ)

ບາບສາມຳ ໜັ

ສາຍຸຕສຸນຳ

ສາຍຸຕສຸນຳສຸນຳສາຍຸຕສຸນຳສາຍຸຕສຸນຳ

(ໜັ) ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ

(ໜັ) ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ

(ໜັ) ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ

(ໜັ) ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ (ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ) ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ບໍ່ຍາກຄຸມຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ

(ໜັ) ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ ພາກສ່ວນຄູ່ຍາມຮຽນລູກສູນເກີນຳ

- (11) Jadma sane sampun maketus mawarih, makoratan ring sajeroning pura;
- (12) Jadma mabaduwasa lan magait (masanggama sane paturu pateh makadi lanang lawan lanang, wadon lawan wadon) ring pura;
- (13) Kahyangan suci umahin tabuan kulid lan sapanunggilan ipun;

Pawos 14

KAHYANGAN KACEMERAN

Kahyangan kasinanggeh kacemeran makadi :

- (1) Yan wenten wang masalin wastra muah asusuri ring sajeroning pura;
- (2) Wang ngetelan toyan susu ring sajeroning pura;
- (3) Wang marebat, mamisuh, ngarawos cemer utawi blaki, ngubat-abit miwah sahanan sane kasinanggeh wak capala lan sapanunggilan ipun;
- (4) Wang lanang kalawan wadon aturu (sirep) dados asiki ring sajeroning pura sajawaning anak alit sane durung maketus;
- (5) Yan wenten kahyangan ring wawidangan desa adat Gerana kahanan kriya sakadi inucap ring ajeng (pawos 13, 14), yan punika pakardin manusa padha, wenang wang punika kadanda saha mrayascita kahyangan suci punika manut pararem. Prade kawentenane boya sangkaning manusa patut kaprayascita manut pararem nanging prabeannyane katanggung antuk krama desa adat utawi banjar adat;

Palet 2
INDIK RESI YAJNYA
Pawos 15

- (1) Sang pacang madwijati (masulinggih) patut nginutin tata caraning sang madeg sulinggih makadi sane kamanggehang antuk Parisadha Hindu Dharma Indonesia Kabupaten Badung;
- (2) Sang pacang madeg pandita utawi pinandita minakadi Balian Sonteng, Kubayan, saluire sane jagi ngenterang yajnya, patut masadok ring prajuru desa kalih Parisadha Hindu Dharma Indonesia Kabupaten Badung;
- (3) Prajuru Desa patut nitenin tur wenang ngalengin prade wenten kaciha kapanggih piwal utawi lempas ring kakecap sastra miwah drestane, tur sareng nyaksinin upacara nyane saha nyiarang utawi nyobyahang ring paruman desa tegep rawuhing wates kawenangan nyane ngenter yajnya. Yaning punika sulinggih rawuhing biseka paican naben nyane patut kasiarang;

Palet 3
INDIK PITRA YAJNYA
Pawos 16

Pitra Yajnya sane kamargiang ring desa adat Gerana makadi ring sor:

- (1) Antuk mendem utawi makingsan ring pretiwi miwah ring geni, salami nuptupang prabea pungkuran pacang kamargiang atiwa-tiwa pangabenan;
- (2) Atiwa-tiwa utawi pangabenan (palebon), dudonan ipun sakadi ring sor :
 - ha. Sane wenang kaabenang wantah wang padem sane sampun maketus untu;
 - na. Ngaben ngalungah kamargiang sasampun sang rare mayusa tigang sasih rawuh sadurung maketus untu;

ca. Rare wawu embas saking gua garbha sang ibu jantos mayusa tigang sasih, yan padem patut kapendem ring setra, tan wenang ngalungah, patut kamargiang upacara ngalankir;

ra. Rare sane kaabenang ngalungah wiadin sane padem sadurung mayusa tigang sasih, tan wenang kalanturang antuk atma wedana utawi nyekah;

- (3) Upakara-upacara pitra yajnya riwusan kaabenan kalanturang antuk upacara atma wedhana (nyekah), wus punika wawu kamargiang upacara ngalinggihang Dewa Hyang (bhatarabhatari);
- (4) Indik upacara atma wedhana (Nyekah Masal) kamargiang limang warsa apisan ring desa adat Gerana utawi yan sampun wenten sawa mapendem ring setra langkungan ring 10 (dasa) sawa;
- (5) Prade wenten silih tunggil warga utawi krama desa adat Gerana pacang ngamargiang atma wedhana (nyekah) ngaraga ring sowang-sowang paumahan nyane punika kadadosang olih desa adat Gerana risampun wusan ngamargiang upacara pangabenan;
- (6) Nista, Madya, Uttamaning yajnya sane kamargiang mangda kanutang ring pamutus tri kang sinanggeh yajamana karya yajnya utawi malarapan antuk pamutus babawosan nyekaa;

Pawos 17

SWADHARMA LAN TATEGENAN KRAMA

PRADE WENTEN KALAYU SEKAR/PADEM

Swadharma lan tategenan krama prade wenten sinalih tunggil warga sane padem inggih punika :

- (1) Sang kaduhkitan patut :

ha. Masadok ring prajuru desa adat utawi kelian banjar adat tur nunas tatimbang ring kawentenan nyane;

- គ) គ្រូបង្រៀនត្រូវចាត់ទុកការងារស្រាវជ្រាវឱ្យមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
- ឃ) រាល់ការងារត្រូវតែធ្វើឡើងដោយមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។

(២) ស្វ័យប្រវត្តិ/ការងារ :

- ហ) គ្រូបង្រៀនត្រូវចាត់ទុកការងារស្រាវជ្រាវឱ្យមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
- គ) ប្រកួតប្រជែងគ្នាឱ្យបានល្អបំផុត ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
- ឃ) ការងារត្រូវធ្វើឡើងដោយមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
 - ក) រាល់ការងារត្រូវតែធ្វើឡើងដោយមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
 - ខ) គ្រូបង្រៀនត្រូវចាត់ទុកការងារស្រាវជ្រាវឱ្យមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
 - គ) រាល់ការងារត្រូវតែធ្វើឡើងដោយមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។
- ង) ការងារត្រូវធ្វើឡើងដោយមានលក្ខណៈប្រកួតប្រជែង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពនៃការងារ។

- na. Nunas ring kelian banjar adat utawi bandesa adat indik pangromba karya adat makadi dresta sane sampun mamargi ring desa adat Gerana;
- ca. Ritatkala krama adat tedun makarya eteh-ete sawa patut kadulurin panyambroma canang utawi base sakasidan antuk;

(2) Swadharmaning Banjar/Desa :

- ha. Kelian Banjar Adat/Bandesa Adat maritatas pamargin sang kaduhkitan, napike pacang kapendem, makingsan rihin utawi kaabenang;
- na. Prade kapendem patut kawentenang kulkul petahu olih kelian banjar utawi patajuh nyane manut ring kasukertan suaran kulkul;
- ca. Panyanggran banjar salantur nyane makadi ring sor :
 - 1) Soang-soang krama patut nedunin babanjaran tur ngamedalang patus (mapendem miwah ngaben) manut pararem;
 - 2) Krama banjar lanang miwah istri makarya manut dresta miwah sima, ngaromba sahanan karya, ngawit saking ngardi upakara miwah eteh-ete sawa sajangkep nyane, ngantos subadewasa rahina rikalaning pangutangan;
 - 3) Rikalaning ngaromba pakaryan ring pomahan sane madruwe kalayu sekaran, krama lanang miwah wadon patut mabusana adat. Sane lanang mawastra, madestar, mabedbed utawi makakampuh mabasa-basa. Sane istri makamben, makwaca adat, masasenteng utawi maanteng (tangan kwaca / baju mangda liwat ring siku);
 - 4) Pamargin sawa miwah sahanan upakara yajnya ritatkala kasetra mangdane dabdab alon lan antar, sapunika taler krama lanang sane muat/ngusung wadah utawi patulangan nenten kalugra

mabonggan-bonggan, bilih-bilih ngantos ngarap sawa, maguyang-guyangan. Prade mamurug kadanda manut pararem;

- 5) Tan kengin malelet langkungan ring pitung rahina (7 dina) tur patut polih pagebagan manut paetangan kelian banjar utawi kelian patus;
- 6) Sami krama adat nganter kasetra jantos pamendemane puput;

Ra. Prade wenten padem rikalaning wenten piodalan (sampun ngaturang pangalang sasih ring palinggih), kengin mendem tan pasadok sakemawon pamargine kasetra wengi (nyilib), utawi kasetra siosan (setra pakingsan) miwah nenten dados nyuarayang kulkul;

Pawos 18

TAN WENANG MENDEM UTAWI NGESENG

Nganutin subadewasa pamargi mendem utawi ngeseng sawa tan wenang kamargiang makadi ring sor :

- (1) Semut sadulur;
- (2) Kala gotongan;
- (3) Purwani;
- (4) Purnama
- (5) Nyandung;
- (6) Tilem miwah pepedan;
- (7) Makirim wangke;
- (8) Makutang tiga sapisan ring setra tunggal;
- (9) Rerahinan jagat;
- (10) Rikalaning piodalan utawi pujawali ring kahyangan miwah Ida Bhatara kantun nyejer;

Pawos 19

NGALANGKAR WATANG

- (1) Makutang patut sawane sane pinih tampek ring setra dumunan mamargi kasetra, yaning margine sane kaentasin wantah asiki, sane pungkuran mamargi pungkuran. Yan sane pungkuran mamargi dumunan kasetra, sane pinih tampek ring setra pungkuran mamargi kasetra, punika kabawos ngalangkar watang, manut dresta ring desa adat Gerana pamargine puniki nenten kadadosang;
- (2) Tan wenang mendem utawi ngeseng sawa sane sinanggeh nyandung;
- (3) Tan wenang mendem utawi ngeseng sawa sane sinanggeh makirim utawi makajang;
- (4) Prade wenten pangabenan sane sampun kasayagayang manut subadewasa sane sampun kacumawisang, raris ritatkala rahina pangutangan wenten sinalih tunggil krama sane padem tur nenten mrasidayang ngingutin pamargin pangabenan (wintah mapendem), indike puniki patut kamargiang manut pamutus bandesa adat sasampune katimbangin olih pamutus dewasa (sulinggih) lan kertha desa;
- (5) Yan wenten mamurug kadi kecape ring ajeng (pawos 19) patut kadanda manut pararem;

Pawos 20

SAWA TAN WENANG INEPANG
LAN TAN KENI LARANGAN

- (1) Anak alit durung maketus;
- (2) Sawa ngadut rare utawi mobot, prade asapunika sang rare patut kamedalang rihin utawi kabasah (operasi), wawu prasida kapendem;
- (3) Wang padem sane keni pinungkan ila lan kawot makadi pinungkan menular (tipes, kolera, HIV HAID) lan sakancen nyane;

- (4) Padem sangkaning keni grubug agung luire gering amancuh, gering ngutah bayar, gering lumintu miwah gering rug bhuwana;

Pawos 21

SUKERTHANING SETRA

- (1) Satunggil pacang migunayang setra desa adat Gerana patut masadok ring bandesa adat utawi prajuru desa adat Gerana;
- (2) Rikalaning ngendag tan wenang makta tanah setra kadesa adat/pakraman;
- (3) Ring sajeroning palemahan setra tan wenang nangun undung-undung (kakubur sane permanen), babaturan miwah sakancan nyane;
- (4) Tan wenang nginepang bambang;
- (5) Tan wenang mendem miwah ngeseng tiga sapisan ring rahinane asiki (arahina) ring setrane asiki;
- (6) Yan wenten wang dura desa sane mendem utawi ngeseng sawa ring palemahan setra desa adat Gerana, patut keni prabea marupa penanjung batu manut pararem;
- (7) Yan wenten mamurug pawos 21 ring ajeng keni pamidanda manut pararem;

Pawos 22

NGULAHPATI LAN SALAHPATI

- (1) Manut ring pamutus pesamuan agung para sulinggih lan walaka ring Campuhan Ubud tanggal 21 Oktober 1961, wang mati utawi padem salahpati miwah ngulahpati patut kaprateka kadi wang mati mabener, tur kawewehin antuk upacara panebusan manut pituduh sang yajamana yajnya;
- (2) Sahananing sang padem patut kaprateka manut ajah-ajah sastra agama Hindu;

- (2) ប្រកាសបង្ខំឲ្យពលរដ្ឋរក្សារូបមាតិកាបច្ចេកទេសរូបមាតិកា ក្នុងសារវត្ថុគ្រប់គ្រង
 បំបែកធាតុគីមីគ្រប់គ្រងប្រើក្នុងការសង្កេតពិនិត្យសមាសធាតុចំពោះថ្នាំ
 ទាំងនេះឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។
- (3) ក្នុងករណីប្រកាសបង្ខំឱ្យគ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 ឲ្យបានត្រឹមត្រូវ។

បទប្បញ្ញត្តិ ២២២
 បញ្ជីបញ្ជា

- បញ្ជីបញ្ជាធានាសុវត្ថិភាពសម្រាប់សារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
- (ក) តម្រូវឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការដឹកជញ្ជូន (បញ្ជីបញ្ជា)
 - (ខ) តម្រូវឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការដឹកជញ្ជូនសារវត្ថុគីមី
 តម្រូវឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការដឹកជញ្ជូនសារវត្ថុគីមី
 តម្រូវឱ្យមានការប្រុងប្រយ័ត្នក្នុងការដឹកជញ្ជូនសារវត្ថុគីមី

បទប្បញ្ញត្តិ ២២៣
 គ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមី

- (ក) គ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 ១. ការគ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 ២. ការគ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 ៣. ការគ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
- (ខ) ការគ្រប់គ្រងសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 រក្សាទុកសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 រក្សាទុកសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី
 រក្សាទុកសារវត្ថុគីមីបំបែកធាតុគីមី

- (3) Prade sang padem majalaran salahpati miwah ngulahpati upacara nyane patut kawewehin antuk pangulapan ring genah nyane padem, ring catuspata margi utawi ring pateluan lan cangkem setra;
- (4) Upakara pangulapan punika kadadosang asiki ring sawane sane jagi mapendem utawi kaabenang;

Pawos 23

PANGABENAN

Pangabenan utawi atiwa-tiwa sane kamargiang ring desa adat Gerana inggih punika :

- (1) Sawa Prateka inggih punika mrateka sawa utawi tawulan (watangan);
- (2) Sawa Wedhana inggih punika mrateka sawa karesian utawi sane kaabenang wantah sawa sane marupa awak-awakan makadi awak-awakan taru candana, majagau, awak-awakan payuk (nyuasta pranawa) lan sapanunggilan ipun;

Pawos 24

DUDONAN ATIWA-TIWA

- (1) Dudonan pangabenan sane kamargiang ring desa adat Gerana sakadi ring sor:
- ha. Ngaben Alit, tan ngangge upakara babangkit;
 - na. Ngaben Madya, saageng-agengnya ngangge babangkit tatiga (3);
 - ca. Ngaben Ageng, nganggen babangkit langkungan ring tatiga;
- (2) Ngaben alit pamargin nyane patut ring setra, kangkat nganggen sulinggih, upakaran nyane nginutin daging sastra agama, makadi Lontar Yama Purana Tattwa miwah sane lianan. Suwen ipun masenger kalih wuku, ngawit saking rahinane padem utawi lampus;

- ហង្សតា
ហង្សតា
ហង្សតា
ហង្សតា
- (3) Ngaben Madya suwen ipun masengker tiga (3) wuku, ngawit saking rahina padem utawi lampus;
 - (4) Ngaben Ageng, wenang nyekeh layon lamin nyane wantah awarsa, nganca dewasa lan sapanunggilan ipun;
 - (5) Ngaben masal miwah nyekah masal kamargiang lima (5) warsa apisan manut pawos 16 ring ajeng. Yan nyekah punika kamargiang ring jrowan soang-soang dados kamargiang yan sampun puput upacara pangabenan;

Pawos 25

CUNTAKA UTAWI KASEBELAN

- ១១
១១
១១
១១
- (1) Wiwilan sane kasinanggeh kacuntakan inggih punika :
 - ha. Cuntaka sangkaning kalayu sekaran (seda, mati, padem, lina);
 - na. Cuntaka sangkaning ngaraja sewala (haid);
 - ca. Cuntaka sangkaning ngembasang putra;
 - ra. Cuntaka sangkaning kruron (kaguguran);
 - ka. Cuntaka sangkaning pawiwahan;
 - da. Cuntaka sangkaning gamia gamana;
 - ta. Cuntaka sangkaning salah timpal;
 - sa. Cuntaka sangkaning mobot nenten sinangskara widhi widhana;
 - wa. Cuntaka sangkaning mamitra ngalang;
 - la. Cuntaka sangkaning ngamedalang putra nenten madasar pawidhi widhanan;
 - (2) Sengker cuntaka manut kawentenanya :
 - ha. Cuntaka kalayu sekaran ngantos masapuh-sapuh manut dresta lan maprayascita;
 - na. Cuntaka ngaraja sewala, tiga (3) rahina ngawit saking ngaraja sewala utawi salamining ngaraja sewala;

ສາ) ສູតຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາ(໓ຕູ)ຂໍສາຕບິເງຽມຂໍ
ຕຽງຮຽກທວນິຍຸມິສຸກສຽມຍຸສຽກບທວນຍສາຍຸທຽມຍຸສຽກບ
ຜິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ກ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາ(໓ຕູ)ຂໍ
ສ) ທັງສຍຸສຽກທັງສຍຸສຽກ

ຂ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາ

ທ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ພຜິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ທ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ບິທາສຽກບຮຽກທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ສ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ສຽກບຮຽກທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ດ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ສຽກບຮຽກທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ດ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ສຽກບຮຽກທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

(ຕ) ສູຕຣສມຕູສິຕິຍຸມິປູຮຽກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ

ບ) ພສຽກສິນຍິກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ສຽກບຮຽກທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ກ) ພສຽກສິນຍິກທຽນທວນິເງິກບິທາສຽກບຮຽກ
ສຽກບຮຽກທວນິເງິຍສຸກສຽມຍຸສຽກບ

ចំពោះនិ
ប្បប្ប
(និព្វាន)
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន
និព្វាន

- ca. Cuntaka ngembasang putra, abulan pitung rahina (42) dina, ngawit saking putrane embas ngantos sampun kaupakara makambuhan tur sampun maprayascita manut agama;
- ra. Cuntaka sangkaning kruron (kaguguran) abulan pitung dina (42 dina) tur sampun matirtha prayascita;
- ka. Cuntaka sangkaning pawiwahan ngantos sampun mabyakaonan;
- da. Cuntaka sangkaning gamia gamana ngantos kapalasang tur sampun kawntenang pamrayascita raga lan pamrayascita desa miwah kahyangan;
- ta. Cuntaka sangkaning salah timpal ngantos kapuputang manut linging sastra agama Hindu, lan dresta sane mamargi ring desa adat Gerana sane kaingkupin antuk pamutus paruman desa;
- sa. Cuntaka sangkaning anak istri mobot nenten sinangaskara widhi widhana ngantos kawntenang widhi widhana pabyakaonan;
- wa. Cuntaka sangkaning mamitra ngalang ngantos kawntenang upacara pabyakaonan;
- la. Cuntaka sangkaning ngembasang putra nenten pawidhi widanan ngantos wenten sane mameras putrane tur sampun kawntenang upacara manut sastra agama;
- (3) Cuntaka sangkaning kalayu sekaran utawi padem dudonan nyane sakadi ring sor :
 - ha. Yan saking sameton krama banjar pangambilan nyane ngawit saking masuara kulkul ngantos maprayascita, pidabdab pangambile makadi ring sor :
 - 1) Yan pamupute makingsan ring prethiwi wyadin ring geni, pangambil cuntakane sadurung pangutusan, ngawit saking pasuaran kulkul kadi inucap ring pawos suaran kulkul. Sasampune subhadewasa pangutusan, kacuntakan punika keni malih tigang rahina;

2) Yan pamupute maabenan, pamargine nistha, madhya, utama, cuntakan nyane ngawit saking pasuaran kulkul, ngantos subhadewasa pangutangan, raris ngaroras, kacuntakan punika prasida ical;

na. Yan ngawit saking purusha, suwen kacuntakane punika sakirang-kirang nyane roras (12) rahina, ngawit saking pangutangan, yan nedunin maweweh malih salamin nyane nedunin;

ca. Yan saking wadon, suwen kacuntakane punika, sakirang-kirang nyane pitung rahina (7 dina);

ra. Yan sang sane ngarepin utawi kantun ring sajeroning karang paumahan, kacuntakan ipun asasih pitung rahina, ngawit saking subhadewasa pangutangan, saha salamin nyane nyekeh sawa ring pomahan, jeroan, puri miwah griya;

Pawos 26

TAN KENENG CUNTAKA

Sane tan keneng cuntaka mawit saking kalayu sekaran utawi padem makadi :

- (1) Sang maraga putus utawi sang maraga dwijati (sulinggih);
- (2) Pemangku kahyangan tiga, sakemawon nenten dados kagenah sang kalayu sekaran;
- (3) Rikala mengpeng pujawali mamargi, krama tan keneng cuntaka;
- (4) Yan wenten silih tunggil krama desa adat Gerana, padem ring karang paumahan sewosan, utawi karang sikut satak sane sewosan, sang madruwe sameton sane kalayu sekaran (pangarep), sane keni kacuntakan salami asasih pitung rahina (42 dina), mungging sang madruwe pakubon kacuntakan pateh makadi krama desa siosan;

- ၅၈၅၁
၅၈၅၂
၅၈၅၃
- (5) Yan wenteri silih tunggil krama desa adat Gerana ngamargiang pangabenan nyangking, sang yajamana patut matur uning ring warga desa adat Gerana, saha matur uning ring Kahyangan Tiga. Sang Yajamana kacuntakan ngawit saking ngendag ring setra ngantos makirim laminya dasa (10) rahina;
- (6) Cuntaka mamargi ngawit suaran kulkul;

Palet 4

INDIK MANUSA YAJNYA

Pawos 27

- ၅၈၅၄
၅၈၅၅
- (1) Manusa Yajnya inggih punika upakara lan upacara dharmaning manusa sane madruwe kasuksman panyucian, sane kamar-giang ngawit saking mapawarangan lanang wadon rawuh sadu-rung lina, seda, padem;
- (2) Upakara lan Upacara Manusa Yajnya warna miwah dudonan nyane makadi ring sor :
- ha. Magedong-gedongan sasampun bobotane mayusa 4-6 sasih;
 - na. Rare wawu medal;
 - ca. Kepus udel;
 - ra. Roras dina (lepas awon);
 - ka. Akambuhan (abulan pitung dina) 42 rahina;
 - da. Tigang sasih (telu bulan);
 - ta. Pawetuan utawi aweton (nem sasih);
 - sa. Tutug kelih (ngrajasinga lanange, ngrajaswala istrine);
 - wa. Matatah utawi mapandes;
 - la. Mawiwaha utawi mapawarangan;
 - ma. Mawinten utawi maekajati, madiksa, mapudgala taler kabawos madwijati;

ບາງທີ ໑ ມ

ບໍລິຫານ ພູມສາດ

ບາງທີ ສູນ

(ກ) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບຢ່າງສູນ ສາກນຸກບາງສາກ ສາກບາງສາກ ສາກບາງສາກ ສາກບາງສາກ ສາກບາງສາກ

(ຂ) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

(ຕ) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

ບາງ ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

ສາງ ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

(3) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

(4) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

(5) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

ບາງ ຂະນະທີ່

ສາງ ບາງສາກ

ສາງ ບາງສາກ

ກາງ ບາງສາກ

ສາງ ບາງສາກ

ສາງ ບາງສາກ

ບາງ ບາງສາກ

(ກ) ມີພູມສາດທີ່ເປັນສາມຫລັບ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

ບາງ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

ເບິ່ງບາງສາກ ອາດສາກບາງສາກ

Palet 5
INDIK BHUTA YAJNYA
Pawos 28

- (1) Bhuta Yajnya inggih punika sahananing pamargin upakara lan upacara sane katur marupa yajnya ring Sang Bhuta Kala;
- (2) Bhuta Yajnya punika ketah kabawos caru wiadin tawur;
- (3) Bhuta Yajnya taler mapituas pabiakalan katuju ring sarwa prani miwah sarwa tumuwuh, makadi ring sor :
 - ha. Ring sarwa tumuwuh kamargiang ritatkala rahina saniscara kliwon wuku wariga sane ketah kabawos tumpek pangatag utawi tumpek pangarah;
 - na. Ring sarwa ingon-ingon kamargiang ritatkala rahina saniscara kiiwon wuku Uye sane ketah kabawos tumpek kandang;
- (4) Upacara bhayakala sane katuju ring manusa kamargiang ritatkala pawiwahan kawastanin pakala-kalan;
- (5) Upacara pabiakala ring pertiwi, kahyangan lan babhutan kawastanin macaru;
- (6) Pacaruan inucap ring ajeng, Nista, Madya, Utama manut wiguna kadi ring sor:
 - ha. Ekasata;
 - na. Pancasata;
 - ca. Panca Kelud;
 - ra. Panca Sanak;
 - ka. Resi Gana;
 - da. Balik Sumpah;
 - ta. Tawur Agung;
- (7) Sajawaning kadi ring ajeng kamargiang taler upacara kadi ring sor :
 - ha. Majot-jotan utawi yajnya sesa nyabran wusan ngarateng;

na. Masapuh-sapau rikala pacang wali ring kahyangan suci
(pura miwah sakaluir nyane);

Pawos 29

TAWUR KASANGHA

Tawur kasangha punika pamargin nyane wantah marupa aed panyepian, sane mamargi nyabran awarsa apisan. Dudonan kalih aed pamargin tawur kasangha punika sakadi ring sor :

- (1) Yan nenten wenten paigum sewos, tigang rahina sadurung panyepian, Ida Bhatara-Bhatari sami sane malinggih ring sahananing pura-pura sane magenah ring wawidangan desa adat Gerana patut kairing malelasti, makakobok, makiyis kasegara, danu, kalebutan, mumbul, luwah, campuan muah genah pasucian sane sewos-sewosan, sane sampun ketah kamanggehan nyane sakadi pasucian Ida Bhatara- Bhatari sami;
- (2) Sahanan pratima, pralingga, pacanangan, tapakan Ida Bhatara-Bhatari sami, rahina semenge sakadi inucap, patut katedunang saking gedong pasimpenan antuk dane Jero Pemangku Gede, saha karomba antuk Jero Pemangku sewosan, kabusananing, saha ahiyas, tur kalinggihang ring Bale Agung. Taler sakadi asapunika nganining ring kawentenan sahanan sopacara lan ilen-ilen, luire eteh-eteh pasucian, jempana, pancarengga, pangawin lan sapanunggilan ipun, sewosan ring patut kahyas miwah kabusananin, taler sami patut masasat;
- (3) Rawuh saking ngiring Ida Bhatara-bhatari sami malelasti, raris nyejer ring Bale Agung salami tigang wengi, nyabran wengi ida dane krama desa adat Gerana, sane tan kapiambeng, patut pedek tangkil saha muspa lan ngaturang prani, rarejangan salami Ida bhatara-bhatari sami nyejer utawi majanjangan ring Bale Agung;

- (4) Ring rahina Cetramasa utawi Tileming Kasangha, kawentenang tur kamargiang pacaruan ring catus patha utawi pempatan agung desa adat Gerana;
- (5) Ring sowang-sowang karang sikut satak kulawarga, patut ngamargiang pacaruan alit manut tuntunan kalih dadawuhan guru wisesa, pamekas Parisadha Hindu Dharma Indonesia jagat Badung. Ngamargiang pacaruan alit ring sowang-sowang karang sikut satak patut nepek ring galah sandhyakala, saha maobor-oboran lan masembar-sembaran antuk masui, pamekas ngiderin sahanan tatangunan pumahan, kalih bucun-bucun pakarangan nyatur, pamuput ring lebuw utawi ring dengen;
- (6) Nyepi, sipeng saha ngamanggehang tur ngamargiang Catur Brata Panyepian, kamargiang benjang nyane, ring pananggal apisan, Sasih Kadasa. Munggwing bacakan catur brata panyepian punika, makadi ring sor :

- ha. Amati Geni inggih punika tan kengin maapi-api;
- na. Amati Karya inggih punika tan kengin ngamargiang utawi ngalaksanayang sahananing sane sinanggeh pakaryan;
- ca. Amati Lalungan inggih punika tan kengin malaluwasan ngaliwat lebuw, kapisaga miwah kamargi agung;
- ra. Amati Lalungan inggih punika tan kengin ngamargiang utawi ngalaksanayang sahanan kriya sane prasida ngametuang rasa langen, maoneng-onengan makadi makakidungan, makakawin, magambel, yan manut makadi drestane kriyane mangkin, tan dados ngidupang TV, Radio, Tape Recorder lan sapanunggilan ipun;

PAKELING

- (1) Nganinin ring pamargi miwah pakibeh pacang ngamanggehang Catur Brata Panyepian, tan keneng ring Ida dane krama desa adat Gerana, sane ngaraksa tur ngupapira sang sane keni pinungkan rahat, kalayu sekar, madruwe anak alit dereng akambuhan. Nanging yan prade masuar nemoning ring rahina panyepian punika, mangda masadok ring dane prajuru adat, tur ritatkala masuar mangdane taler masingidan akidik;
- (2) Prade wenten silih tunggil ida dane krama desa adat Gerana sane mamurug, wenang kadanda agung alit manut pararem;
- (3) Rahina benjangne, nemoning sasih kadasa, pananggal Ping Kalih , sasampune ngamargiang Catur Brata Panyepian arahina lan awengi (siang - dalu), raris kamargiang pangembakan utawi ngalabuh brata. Sahanan pamargin kriya utawi dharma kauripane, kangkat mamargi sakadi sane sampun-sampun;

SARGAH EMPAT

SUKERTA TATA PAWONGAN

Palet 1

INDIK KRAMA

Pawos 30

- (1) Sahananing sang jumenek mapaumahan ring wawidangan palemahan Desa Gerana, tur ngamong karang desa sinanggeh krama desa;
- (2) Krama desa inucap ring ajeng linggih nyane wenten 2 (kalih) soroh :
 - ha. Krama Adat inggih punika, krama sane nyarengin adat, maagama Hindu, sampun marabian lan tedun mabanjar adat, mipil tur sareng nyungkemin Kahyangan Tiga Desa Adat Gerana;

na. Krama Tamiu inggih punika krama sane mawit saking dura desa adat Gerana, sane maagama Hindu, nenten mipil sakewanten sareng nyungkemin Kahyangan Tiga lan nganutin dresta desa adat Gerana;

(3) Tamiu inggih punika warga sane nenten maagama Hindu;

Pawos 31

Papalihan krama Desa Adat Gerana wenten lima (5) soroh lwir ipun :

- (1) Krama ngarep inggih punika krama desa sane nanggap karang desa ;
- (2) Krama Panyade inggih punika krama sane wenten dadandanan waris saking krama ngarep;
- (3) Krama Paron inggih punika krama desa sane sampun madruwe tanah wyadin karang paumahan, tur sampun madruwe sanggah utawi pamerajan, sakirang-kirang ipun sampun nangun kamulan taksu;
- (4) Krama pangele inggih punika krama desa sane mawit saking dura desa, nanging sampun kakuwub utawi nempel ring krama ngarep;
- (5) Krama Balu inggih punika krama sane katinggalin sangkaning sane istri utawi sane lanang padem utawi nyapian. Krama Balu kepah dados patpat (4) soroh lwir ipun :
 - ha. Balu Makrambian inggih punika balu sane sampun madruwe pianak cucu;
 - na. Balu Ngempu inggih punika balu sane kantun madruwe pianak alit;
 - ca. Balu Ngatung inggih punika balu sane nenten madruwe pianak/Santana;
 - ra. Balu Ngelisting inggih punika balu sane nenten madruwe pianak, artha warisan lan santana;

ហុសារិក្សក្ស័

ក្សត្រិវិហារិយស្សមា

ចោទសារិក្សក្សត្រិវិហារិយស្សមា

(ក) កម្មប្រាណស្សមា

ហ។ មគ្គិមិស្សមា

គ។ មគ្គិកក្សត្រិវិហារិយស្សមា

ឆ។ មគ្គិបបិបហានិ

(ខ) មគ្គិមមិស្សមា

ហ។ កាក្សត្រិវិហារិយស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា

គ។ មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា

ឆ។ មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា

ហ។ មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា

(ឃ) ចោទសារិក្សក្សត្រិវិហារិយស្សមា

ហ។ មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា

គ។ មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា មគ្គិមមិស្សមា

មគ្គិមមិស្សមា

NGARANJING DADOS KRAMA

Tata caraning ngaranjing dados krama desa;

(1) Ngawit dados Krama Desa Adat :

- ha. Sangkaning pinunas ngaraga;
- na. Sangkaning ngamong karang desa;
- ca. Sangkaning pawiwahan;

(2) Panemaya tedun makrama desa :

- ha. Nyabran paruman desa adat ring rahina wrhaspati kliwon utawi manut dadawuhan manggala desa majeng ring krama sane ngamong karang ayahan desa;
- na. Katiba ring krama sane mawit saking ngarangin, kamar-giang paiguman sang sane pacang tedun makrama kalawan prajuru adat manut senger sane sampun kasungkemin (tan dados lintangan ring 6 sasih);
- ca. Krama sane mawit saking dura desa yaning sareng tedun makrama desa adat Gerana patut keni pacingkrem agung alit nyane kasulurang manut pararem;
- ra. Yan wenten krama saking sewosan desa sareng ngaranjing makrama desa ring desa adat Gerana patut kadulurin antuk likita saking desa wiwit nyane sane pastika tur jangkep;

(3) Tata caraning ngaranjing dados Tamiu :

- ha. Masadok ring kelian banjar manut ring pidabdab kadinasan;
- na. Nawur prabea manut pararem;

SWADHARMANING KRAMA

Tategenan miwah Swadharmaning krama Desa Adat ;

(1) Tategenan krama luire :

- ha. Krama ngarep keni urunan miwah ayahan mepek utawi mamungkul;
- na. Krama manut pawos 31 (1, 2, 3, 4, 5) ayah kalih urunan kamanggehang manut pararem;
- ca. Nyejerang kalih satinut ring daging awig-awig;
- ra. Bhakti tur sutindih ring desa adat Gerana;
- ka. Natak tis-panes sane marupa ayah desa, urunan, pake-nan-kenan, papeson sane marupa artha brana ngardi kasukertan miwah kamolihan desa;
- da. Balu makrambian, balu ngempu, balu ngatung, balu ngelisting keni urunan lan ayah aparo manut kawong-anya, sakemawon yaning balu kakung keni urunan kalih ayah mempek utawi mamungkul;

(2) Krama adat kadadosang :

- ha. Mapuankid utawi tan tedun luire :
 - 1) Matepetin sungkan miwah maluasan sane kaputus antuk prajuru;
 - 2) Mapawangunan makadi nasarin, ngeraabin sang gah, piasan, bale daja, bale dangin, bale dawuh, kelumpu miwah paon;
- na. Nyada mapiteges wusan ngayah dwaning sampun mayusa 60 warsa utawi lintang;
- ca. Masuksukan utawi nyuksukin ayah yaning sampun mayusa 50 warsa tur sampun madruwe panyuksuk utawi panyade sane patut tedun makrama (17 warsa) tur mawiwit saking krama Sekaa Truna;

- ra. Kengin numbas ayah utawi mogpog antuk artha brana manut pararem majeng ring krama sane magenah ring dura desa sangkaning pakaryan;
- (3) Swadharmaning krama adat luire :
 - ha. Satinut ring sadaging awig-awig, pararem lan pasuara desa adat;
 - na. Tan maren sareng mautsaha mangda desane prasida nyujur patitis sane sampun kasungkemin;
 - ca. Sayaga sareng natak panes – tis kerti yasan desa adat;
 - ra. Keni paturunan, peson-peson lan ayahan mamungkul;
- (4) Swadharmaning Krama Tamiu inggih punika :
 - ha. Satinut ring tatiwak desa adat nganinin indik ngupadi kasukertan desa adat ring sakala lan niskala;
 - na. Tan kengin nungkasin kerti yasan desa adat;
 - ca. Patut masadok ring kelian banjar ritatkala narima tamiu ngantos lintang ring 24 jam;
 - ra. Ngaturang punia lan ayah ring parhyangan manut kabuatan;
- (5) Swadharmaning Tamiu inggih punika :
 - ha. Satinut ring tatiwak desa adat indik pawongan lan palemahan;
 - na. Tan kengin nungkasin kerti yasan desa adat;
 - ca. Patut masadok ring kelian banjar yan narima tamiu ngantos lintangan ring 24 jam;
 - ra. Keni punia manut pararem;
- (6) Keputusan Krama lan Tamiu :
 - ha. Keputusan krama adat sakadi ring sor :
 - 1) Polih pasayuban saking desa adat;

- 2) Polih kasukertan miwah kasucian dewek, parhyangan, padruwen nyane miwah karang nyane;
- 3) Ngamedalang usul ritatkala wenten paruman ring desa sane mabuat;
- 4) Dados prajuru ring banjar utawi ring desa miwah pamucuk desa tiosan manut pararem;
- 5) Polih pamutus saking prajuru ritatkala wenten wicara;
- 6) Polih laluputan manut pararem;

na. Kapatutan Krama Tamiu :

- 1) Patut madana punia ring banjar/desa adat manut pararem;
- 2) Polih pasayuban marupa pitulung ritatkala katiben pancabhaya;
- 3) Polih pamutus saking prajuru ritatkala wenten wicara;

ca. Kapatutan Tamiu :

- 1) Patut madana punia ring banjar/desa adat manut pararem;
- 2) Polih pasayuban marupa pitulung ritatkala katiben kapancabhaya;
- 3) Polih pamutus saking prajuru ritatkala wenten wicara;

- (7) Sinalih tunggil krama desa lan tamiu tan kadadosang ngajak wong wadon tuna susila ngaranjing miwah ngarerep ring wawidangan desa adat, sapisira ugi sane mamurug patut keni pamidanda manut pararem;
- (8) Krama desa lan tamiu tan kadadosang makta, nganggen, madruwe sarana sane tan manut ring uger-uger guru wisesa, sapisira ugi sane mamurug patut keni pamidanda manut pararem;

WUSAN DADOS KRAMA

Wusan dados krama desa :

- (1) Sangkaning :
 - ha. Seda/padem;
 - na. Pinunas ngraga;
 - ca. Kanorayang sangkaning piwal utawi lempas ring awig-awig miwah pararem desa, utawi tan satinut ring pituduh prajuru sajeroning indik nyupat sikian, minakadi nenten prasida ngesein prawerti;
- (2) Sang wusan dados krama desa adat taler kabawos wusan ring banjar adat, mangda nenten kabawos *Empak Ngulanting*;
- (3) Sang wusan dados krama desa tan polih pah-pahan padruwen desa utawi banjar, tur tan polih pasayuban malih sajeroning ala-hayu;
- (4) Sang kanorayang dados malih tedun makrama desa yaning sampun maseh parisolah ipun tur malarapan antuk katerima ring banjar adat soang-soang, maweweh pamogpog manut pararem;
- (5) Krama sane matilar sangkaning rahayu, polih lekita bukti patilar saking prajuru;
- (6) Yaning krama ngarep wusan makrama patut ngawaliang karang ayahan nyane kadesa ;

AYAH-AYAHAN KRAMA

Satunggil krama manut ring paetangan nyane patut keni ayah-ayahan sekadi ring sor :

- (1) Ayahan utama inggih punika ayah-ayahan sane kamargiang olih krama sane ngalaksanayang swadharma Ekajati miwah Dwijati;
- (2) Ayah-ayahan miwah paturunan kamanggehang manut para rem;

- (3) Ayahan ngarep inggih punika ayah-ayahan sane kamargiang olih krama sane dados krama adat sane jangkep sampun alaki rabi tur nanggap karang ayahan desa. Ayahan ngarep mapiteges paturunan, peson-peson miwah ayahan mamungkul;
- (4) Ayah-ayahan balu inggih punika ayah sane kamargiang olih Krama Balu manut paetangan nyane makadi :
- ha. Balu Makrambian keni ayah miwah urunan aparo;
 - na. Balu Ngempu keni ayah miwah urunan aparo;
 - ca. Balu Ngempu keni ayah lan urunan aparo;
 - ra. Balu Ngelisting/Ngelintik luput manuk;
 - ka. Balu Kakung tan keni ayah sakemawon keni urunan mepek;
 - da. Ayahan Deha Truna luput manuk;
- (5) Sahananing krama sane sampun munggah Deha Truna, sowang-sowang patut sareng ngayah sane kawastanin ayah deha truna;
- (6) Ayah Deha Truna punika kapupulang sajeroning Sekaa Truna;
- (7) Sekaa Truna punika patut wenten ring sowang-sowang Banjar Adat;
- (8) Krama adat wenang nyada sane mateges mademang ayahan yan sampun kapastika, luire :
- ha. Sungkan tahunan;
 - na. Yan sampun madruwe pangentos utawi panyeledihi;
 - ca. Risampun mayusa 60 warsa lan nenten madruwe panyeledihi;
- (9) Krama adat kadadosang :
- ha. Mapuankid utawi tan tedun ngayah/parum ritatkala :
 - 1) Rikala nangun yajnya, kaluasan masengker dewasa;
 - 2) Keni dadawuhan saking guru wisesa;

២) និមិត្តរូបនៃសេចក្តីស្រឡាញ់
នៃប្តីនិងស្រ្តី។

គ) ឯកភាពនៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

ឃ) ឯកភាពនៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

បុត្រា ១ ក្នុង ១

នៃប្តីនិងស្រ្តី

នៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

(ក) ប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

ខ) ឯកភាពនៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

គ) ឯកភាពនៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

(ឃ) ឯកភាពនៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

(ង) ឯកភាពនៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

បុត្រា ១ ក្នុង ១

នៃប្តីនិងស្រ្តី

បុត្រា ១ ក្នុង ១

នៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

នៃប្តីនិងស្រ្តីក្នុងការងារ
និងជីវិត។

3) Keni kapialang makadi sungkan, matepetin, kalayu
sekaran lan sakancan ipun;

na. Dados kawakilang ring jadma tiosan sane sampun
munggah deha truna;

ca. Dados mogpog utawi nugtug ayah antuk artha brana
utawi ngampel, prade makarya ring dura desa, sane
agung alit nyane manut pararem;

Pawos 36

TATA TITI NARIMA TAMIU

Tata titi krama desa utawi tamiu sane nampi krama tamiu utawi
tamiu :

(1) Krama desa utawi tamiu ssane nampi krama tamiu utawi tamiu
jantos marerepan, kapatutan nyane :

ha. Mangda masadok ring kelian banjar, arahina ngawit
marerepan ring genah sang narima;

na. Yaning krama tamiu utawi tamiu punika madunungan
jantos asasih, kelian banjar patut nureksain kabuatan
nyane madunungan tur kaadungan ring ilikita sane
ninasang kabuatan ipune;

(2) Yaning kabuatan nyane tan manut ring sane katinasang, kelian
banjar wenang ngwaliang krama tamiu utawi tamiu punika ka-
asal nyane;

(3) Yaning krama tamiu utawi tamiu punika jenek rawuhing nem
sasih taler durung kasadokang, krama desa utawi tamiu sane
nampi patut keni pamidanda manut pararem;

Palet 2

PAMUCUK DESA

Pawos 37

Pamucuk Desa Adat Gerana inggih punika :

- (1) Sabha Desa;
- (2) Kertha Desa;
- (3) Prajuru Desa;

Pawos 38

SABHA DESA

- (1) Sabha Desa inggih punika paruman desa sane taler kabawos paruman agung desa adat sane kamiletin antuk krama maka sami miwah prajuru adat sami sane matatujon pacang nepasin sahanan wicara sane mawiwit saking panglaksanaan awig-awig lan sane mapakilitan ring tata adat, agama, budaya miwah sahananing pidabdab pawangunan ring desa adat sane muatang pamutus ring sajeroning paruman agung;
- (2) Manut makadi dresta sane manggeh ring adat, sahananing pamutus-pamutus sane kamedalang tur kamanggehang ring desa adat dumogi panglaksanaan adat-istiadat prasida mamargi ajeg patut kaputusan (pamutus) sane kamedalang mawiwit saking paruman desa sane mawasta *sabha desa*;

Pawos 39

KERTHA DESA

- (1) Kertha Desa inggih punika pamucuk desa sane kamanggehang antuk krama desa adat sane pinaka genah prajuru desa lan krama desa nunas dharma tatimbang ritatkala pacang nepasin wicara sane mawiwit saking parilaksana sane lempas ring tatiwak awig-awig utawi napkala wenten sang ngalurug daging awig-awig desa adat Gerana;
- (2) Swadharmaning Kertha Desa wenang mapaica salwiring dharma tatimbang ring prajuru desa :
 - ha. Indik prajuru desa sane singsal ngamargiang awig-awig;
 - na. Indik krama desa sane pacang nguwah-nguwuhin awig-awig desa adat;

- ca. Indik wenten wicara ring desa adat sane kasengguh prakara utawi perkara;
- ra. Ngicenin dharna tatimbang ring prajuru lan krama desa adat prade wenten pikobet ritatkala ngamargiang daging awig-awig;

Pawos 40

TATACARA NGADEGANG KERTHA DESA

- (1) Kertha Desa makweh nyane adiri jantos 3 diri utawi sanisthan nyane wenten ngamongin manut dudonan Tri Hita Karana lan kabuatan nyane;
- (2) Sane kamanggehang dados kertha desa inggih punika :
- ha. Mawiwit saking krama ngarep utawi sane tiosan, sane wenten ring desa adat Gerana;
- na. Wikan tur pascat ring Hukum Adat, Agama Hindu lan Hukum Nasional;
- ca. Ritatkala kacawis mayusa sakirang nyane 40 warsa;
- ra. Kasudi antuk prajuru desa tur suwen nyane dados kertha desa manut kabuatan miwah sanistan nyane 5 warsa, sasampune dados kapilih malih jantos 10 warsa;

Pawos 41

PRAJURU DESA

- (1) Sane kasinanggeh prajuru desa inggih punika :
- ha. Bandesa Adat;
- na. Petajuh utawi pangliman;
- ca. Penyarikan;
- ra. Patengen;
- ka. Kasinoman;

- (໘) ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ທຳ ຢາຍື່ນຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ທຳ ບຸກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ສຳ ຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ກຳ ປຽກກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ

ບຸກຸດທຸກຸດ
 ຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດ

- (໙) ຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ທຳ ຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ສຳ ຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 ກຳ ຢາຍື່ນທີ່ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ

- (໑໐) ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ
 (໑໑) ປຽກກຸດທຸກຸດທີ່ປຽກກຸດຜ້ວບຸນຢາຍື່ນ

- (2) Prajuru Desa utawi Prajuru Banjar patut :
- ha. Mawiwit saking krama desa utawi krama banjar sane madruwe kawiklanan dados prajuru;
 - na. Waras lan tan cacad sarira lan pramana;
 - ca. Maparilaksana manut sasana tur nenten cacad hukum;
 - ra. Jujur, pradnyan, wicaksana, byuhing wiweka miwah lascarya ngayah;

Pawos 42

TATACARA NGADEGANG PRAJURU DESA

- (1) Tatacara ngadegang prajuru desa ring desa adat Gerana makadi ring sor :
- ha. Soang-soang banjar dados ngusulung siki calon bandesa adat sane mawiwit saking krama ngarep utawi siosan sane madruwe pangawruh ring sajeroning tata adat miwah sayaga ngayah ring desa adat;
 - na. Kawntenang prawartaka karya pamilihan, kamanggalaning antuk prajuru desa sane lawas lan kawantu antuk prajuru banjar sane kasudi;
 - ca. Calon sane mawiwit saking soang banjar kaselehin antuk prawartaka, raris kapastikayang wenten calon sane pacang kamanggehang pinaka bandesa adat;
 - ra. Pemilihan patut kamargiang nganutin uger-uger sane kacumawisang antuk prawartaka karya sane pinaka pawatesan sasananing sang mamilih tur sida ngawetuang pamargi sane mapituas mapatilik, jujur, lascarya lan mawibawa;
 - ka. Calon sane kacawis pinih makweh sane pinaka jayanti;
 - da. Bandesa sane kapilih wenang nyudi pangabih nyane;
- (2) Prajuru desa kaadegang 5 warsa apisan olih paruman agung desa adat;
- (3) Prajuru sane wawu kapilih kaupasaksiang ring kahyangan tiga desa;

- (4) Sajawaning wenten parindikan tios, sang sampun puputing panumaya dados prajuru, kengin kapilih malih;
- (5) Prade bandesa adat utawi kelian adat banjar mararian sadurung panumayan ipun, swadharman nyane katutugang antuk pangabih nyane inggih punika pangliman utawi patajuh nyane;

Pawos 43

Ritatkala ngamargiang kasukertan desa adat, Bandesa Adat kawantu olih :

- (1) Panglinam utawi patajuh pinaka wakil bandesa;
- (2) Penyarikan pinaka juru surat;
- (3) Patengen pinaka juru raksa druwen desa;
- (4) Kelian Banjar sawidangan desa adat Gerana;
- (5) Kasinoman pinaka juru arah;
- (6) Pecalang sane nreptiang pamargi ritatkala wenten karya adat, budaya lan agama Hindu miwah sane tiosan;
- (7) Widya Sabha lan Tapini;
- (8) Sekaa Truna maka pangromba;
- (9) Sekaa-sekaa tiosan miwah sapanunggilan ipun sane wenten ring sawidangan Desa Adat Gerana;
- (10) Ritatkala ngenterang kasukertan ring niskala, bandesa patut masinggihang Pamangku Kahyangan Tiga miwah Pamangku kahyangan tiosan sane pinaka panyungsungan desa adat Gerana;

Pawos 44

SWADHARMANING BANDESA ADAT

- (1) Swadharmaning Bandesa Adat inggih punika :
ha. Ngenterang paruman-paruman desa adat;

គ) ក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេសស្រាវជ្រាវនៃមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាមស្ថានភាពសុខភាពស្រ្តីប្រទេស

ឃ) ក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវនៃមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

ង) គ្រូបង្រៀនស្រាវជ្រាវតាមមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

ច) គ្រូបង្រៀនស្រាវជ្រាវតាមមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

ដ) គ្រូបង្រៀនស្រាវជ្រាវតាមមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

ឆ) មន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តីប្រទេស

ខ) ក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវនៃមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

គ) ក្រុមប្រឹក្សាស្រាវជ្រាវនៃមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

(២) មន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តីប្រទេស
តាម

(៣) មន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តីប្រទេស
តាម

(៤) មន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តីប្រទេស
តាម

មន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី ១១

ស្រ្តីប្រទេស

ស្រ្តីប្រទេសស្រាវជ្រាវនៃមន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី
តាម

មន្ទីរពេទ្យសម្រាប់ស្រ្តី

- na. Ngenterang panglaksanaan sadaging awig-awig miwah pamutus-pamutus krama desa sane kasinanggeh pararem;
- ca. Ngraksa miwah nudonan tata titine migunayang artha brana padruwen desa;
- ra. Nuntun saha ngenterang krama desa sami ngupadi ka sukertan sakaia-niskala;
- ka. Nuntun saha nyaksiang upacara sangaskaraning kahuripan sane mabuat;
- da. Nuntun saha ngenterang warga desa, nginggilang sanghyang agama, kasucian kahyangan, kasucian palemahan, pawongan miwah tata-titine migunayang setra;
- ta. Mawosin miwah niwakang pamutus marep ring wicara krama;
- sa. Ngawakilin utawi nyeledihi desa adat, matemuang babawos ring sapa sira ugi;
- wa. Lan sane tiosan sane wenten pakilitan nyane ring desa adat;
- (2) Tata titine ngalaksanayang swadharma inucap ring ajeng, tan maren patut satinut ring daging awig-awig, pararem, dresta miwah pamutus-pamutus paruman krama desa adat;
- (3) Panglaksana ring ajeng patut kasiarang utawi kasobyahang ring desa adat kapungkur ipun;
- (4) Sumakuta lan sumanggup natak pamutus paruman krama desa adat, ngenanin swadharma sowang-sowang prajuru;

Pawos 45

SWADHARMA PATAJUH

Swadharma Patajuh inggih punika ngawantu bandesa ring widang parhyangan, pawongan lan palemahan miwah sane katitahang antuk bandesa adat mungging pakaryan tiosan;

Pawos 46

SWADHARMA PENYARIKAN

Swadharmaning Penyarikan inggih punika ngawantu bandesa nyayagayang sahananing sane mapakilitan ring administrasi desa adat (likita), pustaka-pustaka sane kabuatang manut ring uger-uger kapatutan pinaka administrasi desa adat, miwah pakaryan tiosan sane katitahang antuk bandesa adat;

Pawos 47

SWADHARMA PATENGEN

Swadharmaning Patengen inggih punika ngawantu bandesa adat ngaryanin utawi ngarincik sakaluir pangranjing miwah pamedal jinah desa adat lan ngupapira padruwen desa miwah pakaryan tiosan sane katitahang olih bandesa adat;

Pawos 48

SWADHARMA KASINOMAN

Swadharmaning Kasinoman inggih punika ngawantu bandesa adat nyobyahang sahananing sane dados pamutus pangrawos desa majeng ring krama desa adat;

Pawos 49

PETIAS UTAWI OLIH-OLIHAN PRAJURU

Petias utawi olih-olihan pamucuk lan prajuru desa adat inggih punika:

- (1) Luput rarampen utawi peson-peson;
- (2) Polih tanding tengah;
- (3) Upon pacatu utawi labha carik, tegal;
- (4) Petias siosan manut pararem;

WUSAN DADOS PAMUCUK DESA

- (1) Pamucuk Desa kagentosin sangkaning :
 - ha. Seda utawi padem;
 - na. Pinunas ngaraga;
 - ca. Swadharman nyane sampun puputing sengker;
 - ra. Kawusanang utawi kanorayang olih krama desa sangkaning iwang pamargi (manawi nilar sasana);
- (2) Ngentosin, nguwasang utawi nganorayang pamucuk lan prajuru desa adat, patut kamargiang ring sajeroning paruman agung desa adat;

Palet 3

PECALANG

Pawos 51

- (1) Pecalang inggih punika wangun sekaa sane kabawos satuan tugas keamanan tradisional warga Bali sane madruwe swadharma nreptiang lan ngupapira keamanan utawi kasukertan sawidangan jagat nyane (tempekan, banjar miwah desa) ritatkala ngalaksanayang pakaryan sane mabantang antuk pamargi adat lan Agama Hindu;
- (2) Pecalang pinaka patilik desa adat mangda katitenin antuk prajuru desa adat tur kaupapira olih desa adat miwah kadasarin antuk sasananing pecalang;
- (3) Dudonan prajuru lan krama (anggota) pecalang, swadharman pecalang, pakilitan pecalang, tatacara ngadegang pecalang, swadikara (hak) pecalang, busana pecalang kamanggehang manut pararem miwah ring sasananing pecalang;
- (4) Busana pecalang kajangkepin antuk piranti katreptian nyane mangda kaanutang ring kasukertan sane sampun kasungkemin ring pasikian pecalang jagat Bali, inggih punika :

- ha. Madestar abang;
- na. Makwaca putih lengen bawak, ngangge rompi ireng;
- ca. Mawastra ireng makancut lanying;
- ra. Makampuh poleng (selem, putih), matepi barak/abang;

Palet 4

INDIK KULKUL

Pawos 52

- (1) Kulkul utawi Gendongan sane wenten ring desa adat Gerana wenten limang soroh, inggih punika :

- ha. Kulkul Pura (Kulkul Pajenengan), Kahyangan Tiga;
- na. Kulkul Desa Adat (Kulkul Desa Gede);
- ca. Kulkul Banjar;
- ra. Kulkul Pamaksan;
- ka. Kulkul Sekaa;
- da. Kulkul Puri Gerana;

- (2) Tabuh tatepakan utawi tata titi tatepakan nyane makadi ring sor :

- ha. Kulkul Pura utawi pajenengan kaswarayang pinaka pangasren yajnya, tatepakan nyane makadi ngulkul bedil utawi nung-ting;
- na. Kulkul Desa Adat kaswarayang ritatkala :
 - 1) Makarya utawi paruman: kalih tulud ngambat;
 - 2) Pasah marabian utawi pasah mapawarangan: ngambat maweweh limang klentungan;
- ca. Kulkul Banjar Adat kaswarayang ritatkala :
 - 1) Makarya utawi piodalan: kalih tulud ngambat;

- 2) Seda/padem : tigang klentungan;
 - 3) Ngarangkat/nganten : ngambat matambah nungting;
 - 4) Katiben pancabhaya lwire :
 - ha) Umah puwun : bulus ngalad atulud;
 - na) Kicalan/kamalingan : bulus atulud;
 - ca) kalebon/bhayapati : bulus tigang tulud lan katanggurin antuk kulkul banjar;
- ra. Paruman desa utawi banjar : kalih tulud ngambat;
- (3) Pawiwahan, ngarajaswala, ngarajasingha, pamerasan, pasah mapawarangan: ngambat maweweh limang klentungan;
 - (4) Krama desa sane mapitulung ring kawentenan panca bhayane utawi masaserep ritatkala kilangan, patut taler mangda sayaga mirengang suaran kulkul buwung, maka cihna kapanca bhayane sampun pastika, tur krama sami mangda nyujur Bale Desa utawi Bale Banjar;
 - (5) Kulkul desa utawi banjar tan wenang katepak yaning tan sangkaning pituduh prajuru desa utawi banjar, sajawaning tengeran kapanca bhaya;
 - (6) Sang nepak tan sangkaning pituduh prajuru desa utawi banjar patut digelis atur supeksa maka buatan panepake, yan tan sida antuka nelatarang mawastu mamurug ring uger-uger patut kadanda manut pararem;
 - (7) Krama desa utawi banjar patut nedunin suaran kulkul saha makta piranti manut tengeran suaran kulkul, salantur nyane katuntun olih prajuru inggian pamargin nyane;
 - (8) Tengeran kulkul kapancabhaya patut katedunin antuk krama lanang jangkep babaktan nyane;
 - (9) Kulkul sekaa-sekaa samalih kulkul pondokan tan kalugra nyawerin (matehin) sukat miwah tengeran kulkul desa lan banjar, sang mamurug kadanda manut pararem;

- (10) Kukul Puri Gerana kaswarayang ritatkala piodalan, wenten anak alit embas/lekad, pawiwahan lan tatepakan nyane nungting;

Palet 5

INDIK PARUMAN

Pawos 53

- (1) Paruman utawi sangkepan ring desa adat Gerana wenten :
- ha. Paruman desa utawi banjar kawentenang :
- 1) Paruman Agung kamargiang 5 (lima) warsa apisan, mabuat mapidabdab nguwah-nguwuhin awig-awig miwah sane siosan;
 - 2) Nyabran ngasasih manut ring pangalan desa maka cihna tan paarah-arrah duaning sampun kacumawisang ring paruman desa;
 - 3) Ngawarsa apisan mabuat pacang mawosang sapa-rindikan munjuk lungsur miwah pakibeh desa adat sane siosan manut kawigunan ipun;
 - 4) Padgata kala utawi paruman nadak duaning wenten sane mabuat katepasin tur patut kabawosang;
 - 5) Paruman prajuru desa utawi banjar kawentenang manut ring babuatan nyane;
- na. Paruman sekaa-sekaa kawentenang manut ring babuatan nyane;
- (2) Tata titi paruman desa utawi banjar kamargiang madudonan makadi ring sor :
- ha. Paruman prasida lumaksana risampun katedunin antuk sang patut ngamiletin paruman, kamanggala antuk tengeran kukul, mabusana adat miwah sane rawuh lintangan ring apah kalih;

- na. Ritatkala paruman pacang kakawitin, sampun sayaga ring aci paruman (cane saha runtutan nyane), kaenter antuk pamangku sane kasudi olih prajuru desa;
- ca. Maka pracihna pangawit paruman kamargiang sep-sepan saha riwusan nyane kamargiang nyacah dadosan sane agung alit nyane manut pararem;
- ra. Tan kalugra makta gagawan ring paruman miwah ngawetuang suara ghora, wak capala sane prasida nga-wetuang byuta, prade wenten asapunika kadanda manut pararem, sanistane keni bea pacamil kadi dandaning nguman-uman ring sabha;
- ka. Pamutus paruman briuk sapanggul (ingkup) punika sane kamanggehang, boya suryak siyu sane kamanggehang;
- da. Taler sane kabawosang keputusan paruman desa sane sah inggih punika yan sampun kasungkemin antuk krama lintangan ring apah kalih, pinaka pamutus paruman;

(3) Prade daging paruman tan kacumponin mangda prajuru desa utawi banjar ngilikang babawos saha putusan mangda kararemin antuk krama desa utawi banjar, malih prade tan prasida kasungkemin jantos ping tiga, prajuru desa utawi banjar wenang nunas tatimbang ring kertha desa manut undagan luire : kamanggeh paingkupan prajuru, ngraris kertha desa, panglingsir desa, panguntat paruman desa;

(4) Sajeroning paruman desa, bandesa Adat patut nyobyahang indik pamargin ngenterang desa adat, pamekas indik :

- ha. Munjuk lungsuring pamargin kawentenan desa adat saha ayah-ayahan nyane, sulur artha brana padruwen desa adat;
- na. Pangrencana pawangunan sane sampun mamargi miwah sane jagi rawuh miwah usaha desa kapungkur lan pidabdab siosan sane pacang kaparumang;

(១) បឡាសាព្យាប្រតិបត្តិការសិក្សាបុគ្គលិកប្រកបដោយសមត្ថភាព
ត្រឹមត្រូវ

បញ្ជី ១ ៤ ៥

បំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

ប្រកបដោយសមត្ថភាព

(២) បញ្ជីបុគ្គលិកបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

១) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក
ត្រឹមត្រូវ

២) ប្រកបដោយសមត្ថភាព

៣) ប្រកបដោយសមត្ថភាព

៤) ប្រកបដោយសមត្ថភាព

៥) ប្រកបដោយសមត្ថភាព

៦) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក
ត្រឹមត្រូវ

៧) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

៨) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក
ត្រឹមត្រូវ

៩) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក
ត្រឹមត្រូវ

១០) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

១១) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

១២) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក
ត្រឹមត្រូវ

១៣) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

១៤) ប្រកបដោយសមត្ថភាពបំណែងសិក្សាបុគ្គលិក

- (5) Pamutus paruman desa patut kasinanggeh pararem maka pamitegep pamargin awig-awig;

Palet 6

INDIK PADRUWEN DESA

Pawos 54

- (1) Padruwen desa adat Gerana sakadi ring sor :
- ha. Pura kahyangan desa utawi pura panyungsungan desa adat Gerana luih ipun :
 - 1) Pura Desa lan Bale Agung;
 - 2) Pura Puseh;
 - 3) Pura Dalem;
 - 4) Pura Prajapati;
 - na. Setra desa adat Gerana sane magenah ring sisi kulon lan sisi wetan desa adat Gerana;
 - ca. Tanah Labha Pura lan Labha desa adat Gerana makadi :
 - 1) Labha Pura Dalem sane magenah ring Munduk Bukit Buwung, Subak Gerana : 20 Are;
 - 2) Labha Pura Dalem sane magenah ring Munduk Tegeh, Subak gerana : 32, 5 Are;
 - 3) Palemahan Pura Dalem, Desa Bale Agung : 20 Are;
 - 4) Labha Pura Dalem, Pasar Desa Adat Gerana : 20 Are;
 - 5) Labha Pura Dalem Tanah Bale Wantilan Desa Adat Gerana : 8 Are;
 - 6) Labha pura Dalem Desa Adat Gerana: 8,9 Are;
 - ra. Bale Wantilan Desa Adat Gerana;

- ka. Pasar Desa Adat gerana;
 - da. Lembaga Perkreditan Desa (LPD) desa adat Gerana;
 - ta. CBD. Desa Adat Gerana;
 - sa. Tanah Karang Ayahana Desa Adat Gerana;
 - wa. Niasa, sasanti, wilasa lan lalanguan makadi : Gong, Klentangan, Uparenggan Kahyangan, Ilen-ilen wali ring pura (Rejang, Pendet, Barong miwah sane siosan) lan sahananing lekita-lekita luire pipil krama, awig-awig, paswara utawi pararem-pararem miwah sakancan ipun;
- (2) Nenten kapatutang ngadol, ngantahang, ngingsirang, mangalah-alah padruwen desa, sajawanin wenten pikamkam sios manut pamutus paruman desa. Yan wenten mamurug patut kadanda manut pararem;

Pawos 55

OLIH – OLIHAN DESA ADAT

Olih-olihan Desa Adat Gerana luire :

- (1) Pangupon-upon saking labha pura;
- (2) Urunan saking krama desa adat;
- (3) Panyisihan saking LPD desa adat;
- (4) Paican saking guru wisesa;
- (5) Dana punia siosan sane patut;

Pawos 56

- (1) Prajuru desa wenang ngetangang pamupon labha pura lan sapanunggilan druwen desa;
- (2) Pikolih lan pamupon nyane patut kanggen prabea ngupapira sahananing pawangunan desa adat, makadi pawangunan pura lan sakancan nyane sane dados amongan desa adat Gerana;

PAWIWAHAN

Pawos 58

- (1) Pawiwahan inggih punika patemoning purusa kalawan pradhana, sakalan nyane kamanggehang maduluran antuk pakahyunan pada lulut asih, saha widhi widhana manut sastra agama tur kapatutang antuk dresta, agama miwah uger-uger sane manggeh ring desa adat lan panegara Indonesia miwah nginutin dharmaning sang mapawarangan;
- (2) Pawiwahan sane kalaksanayang ring desa adat Gerana mamargi sakadi ring sor :
 - ha. Pepadikan kamanggala antuk pakrunan;
 - na. Ngarorod, marangkat rihin wawu kakrunayang;
 - ca. Nyeburin utawi nyantana;
- (3) Pidabdab sang pacang mawiwaha patut :
 - ha. Sampun manggeh daa lan truna (manut Undang Undang Perkawinan Republik Indonesia);
 - na. Sangkaning pada lulut-asih, lila lan pada rena (nenten kapaksa);
 - ca. Ngamargiang upacara sudhiwadhani prade pangambile tios agama;
- (4) Pawiwahan sane kamargiang mangda nginutin :
 - ha. Manut ring sulur adat, dresta, budaya lan Agama Hindu;
 - na. Undang-undang Perkawinan sane kamedalan antuk Pemerintah Republik Indonesia;
- (5) Sapasira ugi ring desa adat Gerana pacang ngamargiang pawarangan mangda masadok ring prajuru, salantur nyane prajuru maritatas indik manut tan manut inggian pamargin parabiane;

ບາງບາສີ ໑໙

ບໍລິບາສີກຳມະໄນ

(໓) ບໍລິບາສີກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໑) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໒) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໓) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໔) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໕) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

(໔) ບໍລິບາສີກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

ບາງບາສີ ໒໐

ບໍລິບາສີກຳມະໄນ

(໓) ບໍລິບາສີກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໑) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

໒) ມາດຕະຖານທີ່ກຳມະໄນທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ
ທີ່ກຳມະໄນທຳມະດາມາດຕະຖານ

PAWIWAHAN SINANGGEH SAH

- (1) Pawiwahan sane kapatutang ring desa adat Gerana sakadi ring sor :
 - ha. Sampun macihna mamargi tri upasaksi, inggih punika :
 - 1) Dewa saksi, upacara widhi widhana sane kamanggala antuk sulinggih;
 - 2) Bhuta saksi, upacara pakala-kalaan (bhyakala) sane kamanggala antuk pinandita utawi pamangku;
 - 3) Manusa saksi, prajuru adat lan dinas sane pacang muputang likita utawi administrasi perkawinan;
 - na. Nawur prabea pinaka pangentos suaran kulkul madasar upakara sane agung alit nyane kamanggehang manut pararem;
- (2) Pawiwahan sane tan nginutin makadi geguat ring ajeng, kasinanggeh pawiwahan tan patut;

TATA CARA PAWIWAHAN

- (1) Pawiwahan nganutin pamargin papadikan utawi papinangan makadi ring sor :
 - ha. Pakrunan kamargiang jantos ping tiga, saha soang-soang pamargi kadasarin antuk piranti papadikan utawi papinangan, makadi :
 - 1) Kapertama kamargiang dharmaning pasedek, mastikayang indik pasubaya pacang ngadungang pamargi sang wirang ring sang warang tur nyantenang kawentenan sang wirang kalawan sang warang, pamekas babuatan pasedek sane kamargiang saha kadasarin antuk canang miwah sane siosan manut dresta;

១) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
ដើម្បីឱ្យបានដឹងអំពីស្ថានភាពសេដ្ឋកិច្ចសង្គម
នៃប្រជាជនក្នុងតំបន់នីមួយៗ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ (បើសិនជាមាន) ។ ឆ្លើយតប
នូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

២) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

៣) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

៤) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

(៥) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

៦) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

៧) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

៨) ឆ្លើយតបនូវសំណួរដែលបានដាក់ឱ្យមន្ត្រីស្រាវជ្រាវ
អំពីការងាររបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ តាមរយៈការធ្វើការសម្រេច
ចិត្តរបស់មន្ត្រីស្រាវជ្រាវ ។

- 2) Kaping kalih kamargiang dharmaning mamadik, mastikayang babawos sang wiring kalawan sang warang ngidih sang sane kabuatang saha babaktan sane soroh malunggahan lan ijengan makadi base utawi sirih malunggahan lan buah (pinang) bancangan (ijengan) kawewehin antuk sajeng lan upakara sajangkep nyane manut dresta;
 - 3) Kaping tiga kamargiang dharmaning marangkat utawi ngarangkat inggih punika rahina pangambilan sang istri utawi daha kabakta kagenah sang lanang sane kauparengganing antuk piranti pangambilan manut sima dresta;
 - na. Risampun puput ngamargiang papinangan utawi papadik an kalanturang antuk pamargi mawidhi widhana ring genah sang wirang utawi sang lanang manut uger-uger, sastra agama miwah sima dresta;
 - ca. Puput sakala-niskala pamargin papinangan utawi papadik an antuk ngamargiang upacara majaan utawi makta tipat bantal lan upacara mapamit ring genah sang wadon utawi sang istri;
- (2) Pawiwahan utawi pangambilane nganutin pamargi ngarorod makadi ring sor :
- ha. Yaning sima ngarorod pangambilane patut sang wadon punika kamaling lan kaengkebang utawi kasekeb ring genah sane sampun kapastikayang dados paengkeban;
 - na. Nenten dados langkungan ring 24 jam mangda sampun ngawentenang utusan utawi duta sakirang nyane kalih (2) diri kagenah sang ilang utawi sang wadon;
 - ca. Cihna pamargi pawiwahan sane madasar ngarorod inggih punika wentene parilaksana sane mapituas :

ກ) ກູຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບຍສິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນພິບິສາ
ບູນິສາບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນພິບິສາ
ກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນພິບິສາ

ຄ) ຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ
ກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ

ຕ) ຕກູຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ
ກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ

ກ) ມິຕາຍຸ່ນກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ

ຄ) ປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ
ກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ

ຕ) ປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ
ກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ

ກ) ກິກບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາກຸຍສູງບິຕຸ້ງປູນິສາບິສກສາກຸສປູມິສຸຍຸ່ນ

- 1) Lumaku inggih punika pamastika wicara sane prasida murnayang pikahyun sang katiben wicara (nyantenang wicarane wenten sane ngamongin utawi bertanggung jawab ;
 - 2) Makruna inggih punika ngawentenang pasubaya tur mastikayang tatujon pamargine dumogi pawarangan prasida kawangun lan pidabdab pawiwahane sida kamargiang kadasarin antuk pikahyunan suka lila;
 - 3) Ngaluku inggih punika ngalanturang pamargine makruna sane riin kadasarin antuk laksana ngidih tur sapisanan mamitang sang wadon jangkep saha pamargi widhi widhana lan mapamit sakala-niskala utawi adat lan dinas makadi dresta sang mapawarangan, prade kasungkemin kalanturang majaman;
- ra. Sang ngamargiang ngarorod patut masadok ring prajuru adat lan dinas, mangda wenten sane ngawirangin utawi nayubin prade wenten sane ngetut wuri;
 - ka. Prajuru adat utawi dinas patut nyelehin utawi netesang kawentenan sang wadon sane kaengkebang utawi kamaling, prade pamargine sangkaning papaksan, sang wadon patut kapasahang lan kawaliang ring kapatutan nyane, tur sang sane malaksana wirosa kadanda manut pararem lan kalanturang wicarane ring sang rumawos;
 - da. Prade sang wadon sampun nyantenang pasikian, sangkaning lila lan lulut asih, sang ngarorod mangda sida katayubin lan kalanturang pamargin nyane makadi ring ajeng angka (2) ca ;
 - ta. Ring rahina subadewasa pawiwahan pamargine pateh kadi pawos 58 ring ajeng;

(3) Ring sajeroning ngamargiang pidabdab pakrunan utawi panglukuan patut wenten panyapsap babawosan pinaka anggah-ungguhing atur lan unteng atur makadi :

ha. Kamanggala antuk pinunas gung pangampura majeng ring rerama miwah pakulawarga sang wadon;

na. Wenten daging babawos indik idih-pakidih utawi palemagan arep ring pasewakan sang ngidih saha mitegesang pamargin pawiwahane utawi pakerabkambeyane wekas.

ca. Mastikayang indik linggihe purusa utawi prade Santana rajeg sane kajejerang, kapatut ngidih anak lanang sane kabawos nyeburin saha panegep nyane sane kamanggehang pinaka santana nyeburin;

(4) Pawiwahan utawi pangambilane nginutin pamargi parabian nyeburin makadi ring sor :

ha. Pawiwahan nyeburin mateges sang wadon ngambil sang lanang utawi sang wadon kasinanggeh purusa lan sang lanang kasinanggeh pradana;

na. Pawiwahan nyeburin prasida kamargiang yaning sampun sang lanang kalawan sang wadon pada lulut asih lan sahelolan miwah pada cumpu ring pakulawargan nyane maka kalih pacang ngamargiang pawiwahan nyeburin;

ca. Upacara pawiwahane kamargiang ring genah wadone, dwaning sang wadon pawakan purusa;

ra. Yaning sampun pada adung pawiwahane prasida kamar giang makadi pawos 58 lan 59;

Palet 9

INDIK NYAPIAN

Pawos 61

(1) Nyapian punika mapiteges wusan marabian sangkaning palas utawi kapademan;

- (2) Wusan utawi palas marabian sangkaning silih sinunggil padem utawi lampus kabawos balu (balu lanang utawi balu istri);
- (3) Palas marabian wenten sangkaning pada lila dwaning ring pasubayan nenten adung malih miwah sangkaning wenten wicara;
- (4) Sang ayat pacang palas marabian patut atur supeksa pailikitan nyane ring sang rumawos (makadi Pengadilan Negeri) wastu tinglas apadang pamutuse sane kabawos nyapian, wawu prajuru desa nyobyahang utawi nyiarang paundukan nyane ring paruman desa saha nawur prabea panyilur utawi pangentos suaran kulkul manut pararem;

Pawos 62

TATACARA PALAS MARABIAN

- (1) Tatacara palas marabian mangda nginutin anggah-ungguh makadi ring sor :
 - ha. Nawur prabea pasaksi soang-soang pada aparo;
 - na. Sulus palas parabiane sangkaning wicara mangda tinglas wicaran nyane;
 - ca. Yan wicarane katumusang antuk sang lanang, kapastika istrine malaksana tan manut kramaning stri makadi paradara utawi lokika sanggraha, amedel sanggama, maambul-ambulan salamin nyane enem sasih miwah malaksana sane ngawinang rebat ring pakurenan;
 - ra. Yan wicarane katumusang ring sang istri utawi wadon, macihna ring prawretin sang lanang sane tan manut dharmaning sang kakung, makadi dratikrama, paradara, wakparusya, wandu (mati bongol), nenten nyaropenin sang wadon sakala niskala (mademang swadharmaning alaki rabi), satata malaksana sane ngawinang parebat ring parabian;
 - ka. Ring sajeroning pagunakaya patut kaepah pada aparo;

- da. Pabekel tatadan patut kakuasa niri-niri, sane marupa warisan kakuasa antuk sang kamanggeh purusa;
- ta. Pratisantan sane kamedalang patut kaupapira manut dharmaning guru rupaka;
- sa. Nawur pamidanda panebas suaran kulkul manut pararem;
- wa. Ngamargiang upacara pasaksi ring Bale Agung, masamsam antuk beras kuning saha ngelung jinah bolong sane kasaksinin olih prajuru desa miwah nginutin uger-uger saking guru wisesa kapatutan palas marabian;
- (2) Prade riwekas sang palas marabian macihna adung malih punika kabawos *Kebo Ngulihin Kandang*, wang punika patut :
- ha. Ngamargiang pawiwahan makadi patut;
- na. Kadanda nikel saking palase manut pararem;

Pawos 63

PARABIAN SANE TAN PATUT

Parabian utawi pangambilan sane tan kapatutang ring desa adat Gerana makadi :

- (1) Parabian utawi pangambilan sane mawit saking marikosa utawi papaksa sane kasinanggeh *Raksasa Wiwaha*;
- (2) Ngapus daa antuk upaya sandhi, luire ngangge sarana mawastu lingunan, ngangge guna-guna utawi dharma weci, sane kasinanggeh *Paisaca Wiwaha*;
- (3) Gamia gamana makadi ngambil sameton sodet, sameton tumin, yayah utawi ibu tumin, ipen utawi ipah, punika kasinanggeh *amanasi rat*;
- (4) Salah timpal miwah salah patemon makadi manusa kalawan sato;
- (5) Baduwasa inggih punika patemon lanang kalawan lanang;
- (6) Magait inggih punika patemon wadon kalawan wadon;

- (7) Prade wenten sane ngamargiang makadi ring ajeng patut digelis kapasahang tur sang malaksana patut kadanda ngupapira pawidangan masapuh-sapuh manut pararem;
- (8) Mamitra ngalang dwaning kasinanggeh kacuntakan lan ngaletihin jagat utawi desa, dwaning kasinanggeh *samaraturida*;

Pawos 64

INDIK BALU

- (1) Balu manut kawongan nyane kabinayang :
 - ha. Balu Istri utawi balu luh wit santana (santana rajeg) miwah balu luh boya santana;
 - na. Balu muani utawi balu lanang kapurusa (wit santana rajeg) miwah balu muani Santana nyeburin;
- (2) Swadharmaning balu inucap patut :
 - ha. Ngamanggehang patibrata tan kengin ngamargiang paradara lan dratikrama;
 - na. Nguwasayang waris gunakaya, tan kengin ngadol, ngadeang, makidihang lan sakancan nyane, sawawaning sampun polih wak-wakan saking pianak miwah kulawarga pinih tampek, prade pianak nyane kantun alit-alit;
 - ca. Kengin ngidih santana prade wenten pidabdab sadurung silih sinunggil padem utawi lina saha sampun polih paiguman olih kulawarga sane sinanggeh purusa;
 - ra. Kengin mawiwaha malih yaning sampun polih wak-wakan antuk pianak nyane sane sampun daa-truna, bilih-bilih sane sampun ngamargiang grhastin;
- (3) Balu kasinanggeh tan pageh sakadi ring sor :
 - ha. Dratikrama utawi paradara;
 - na. Matilar saking pakubon tan pasadok jantos 6 (enem) sasih;

- ca. Lempas ring swadharmaning balu miwah tan prasida
ngesehin solah maprawerti arep ring sapituduh
kulawarga purusa;
- (4) Sane kabawos Balu Santana rajeg inggih punika :
- ha. Mawit saking parabian nyane, kaceburin nanging ipun
kamanggehang pawakan purusa;
- na. Wantah kamulan Santana purusa;
- ca. Balu sane inucap ring ajeng pawos 62 (4) nenten keni
pasuara manut makadi pawos 62 (3) ha, na, ca ;

Palet 10

INDIK SANTANA

Pawos 65

- (1) Pariindikan santana wenten sane kabawos santana rajeg miwah
santana paperasan;
- (2) Santana rajeg inggih punika santana sane embas utawi metu
saking pawiwahan sane patut;
- (3) Prade pawiwahan utawi parabiane sane kamargiang nenten
ngawetuang santana, kengin ngidih santana antuk upasaksi
sakala-niskala sane kawastanin santana paperasan;
- (4) Prade pawiwahane utawi parabiane sane tan patut ngawetuang
santana, mangda tan kantun kawastanin babinjat utawi astra
patut kamanggala antuk panyangaskara;

Pawos 66

NGANGKAT SANTANA/
MERAS SANTANA

- (1) Ngangkat santana utawi meras santana mangda anut ring dudonan tur macihna antuk widhiwidhana pamerasan sane kasaksinin olih prajuru adat lan dinas miwah kulawarga soang-soang (sane kaperas miwah sane mameras), taler mangda nginutin uger-uger saking guru wisesa;
- (2) Sang mapakarsa mameras santana, sakirang nyane nem sasih sadurung mameras patut masadok ring prajuru adat;
- (3) Risampune puput ngamargiang pamerasan tur sampun patut pamargin nyane, bandesa adat sane kawakilin antuk kelian banjar adat nyobyahang utawi nyiarang kawentenan nyane ring paruman adat;
- (4) Sadurung kamargiang pamerasan, prade rumasa wenten sane tan lila ring pacang pamerasan punika, masenger kalih wuku mangda sampun wenten pasadok ring prajuru desa, salantur nyane prajuru desa patut nepasin lan ngicenin pamutus majeng ring pangrancana pamerasan punika kaanutang ring catur dresta sane manggeh ring desa adat Gerana;
- (5) Prade sulur pamerasan punika tan manut ring kecape ring ajeng, prajuru desa wenang ngandeg pamargin sang pacang mameras, saha ngicenin pamutus mangda kapuputang rihin wicarane utawi babawosane manut sulur utawi wicarania;

Pawos 67

PAPERASAN SINANGGEH SAH

- (1) Pamerasan kasinanggeh patut ring desa adat Gerana risampun makacihna :
 - ha. Nenten wenten sane nyantulin;
 - na. wenten widhi widhana pamerasan;

- ca. Kasaksinin olih prajuru adat lan dinas sane pacang make lingin miwah ngilikitayang (nyurat ring administrasi);
 - ra. Kasobyahang ring desa adat utawi banjar adat;
- (2) Sane kaanggen santana paperasan inggih punika :
- ha. Sane maagama Hindu;
 - na. Kulawarga saking purusa, prade tan wenten kengin saking wadon, yaning taler tan wenten kengin sakamakama sane kadasarin antuk manah suka lila sareng sami;
 - ca. Kautamayang saking waris pancer kapurusan;
 - ra. Sinalih tunggil mawiwit saking kulawarga tunggal sanggah utawi marajan, paibon lan dadia, utawi ngambil anak tios sakewanten sane magama Hindu;
- (3) Kengin ngangkat santana langkungan ring adiri, lanang wiadin wadon;

Pawos 68

ANAKING STRI LANJI

- (1) Anak stri lanji inggih punika wang wadon mobot tan wenten ngangkenin, sapunika taler bobotan tan sinangaskara utawi durung mawidhi-widhana, prade ngembasang rare kabawos lanji utawi babinjat, ketah kabawos anaking stri lanji;
- (2) Prade wenten wicara makadi punika patut kautsahayang pamargi :
- ha. Biyang kalih rare sane kaembasang kaupapira makadi patut saha kasinangaskara antuk pamrayascita manut sastra agama mangda sampunang kaucap pianak babinjat;

- គ) ធម៌ទូទៅសុភមង្គលមហានិទា្ទវិញ្ញាណបិណ្ឌសិរីសោភ័ណ្ឌសង្គម
 ក្នុងសង្គមស្ថាប័នណាមួយដែលមានវិសាលភាពធំបំផុតធម៌ទូទៅសុភមង្គល
 គួរដំណើរការគឺធម៌សុភមង្គលសម្រាប់បុគ្គលិកទាំងអស់។ ៤៧។ ៤៧។ ១៧។
- (៣) ថែទាំគ្រួសារក្រីក្រមិនមានការរីកចម្រើននៃសង្គមយុវជនមិនមែនធម៌ទូទៅ
 ពីសង្គមក្រីក្របន្តិចទៀតនៃសង្គមក្រីក្រនៃសង្គមក្រីក្រ។ ៤៧។ ៤៧។ ១៧។

បុស្សសិរី ៤៧។

សង្គមក្រីក្រ។

(៣) វាគ្រឹះស្ថានស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិស្ថិតិ
 ៧៥៖

១) ធម៌ទូទៅសុភមង្គលសម្រាប់បុគ្គលិកទាំងអស់។ ៤៧។ ៤៧។ ១៧។

២) ធម៌ទូទៅសុភមង្គលសម្រាប់បុគ្គលិកទាំងអស់។ ៤៧។ ៤៧។ ១៧។

៣) ធម៌ទូទៅសុភមង្គលសម្រាប់បុគ្គលិកទាំងអស់។ ៤៧។ ៤៧។ ១៧។

៤) ធម៌ទូទៅសុភមង្គលសម្រាប់បុគ្គលិកទាំងអស់។ ៤៧។ ៤៧។ ១៧។

na. Manut ring pamutus guru wisesa wang wadon ngembasang pianak sane tan wenten lakin nyane prasida kautsahayang ngamolihang likita marupa akta catatan sipil turmaning sah pinaka warga utawi penduduk WNI ;

- (3) Wang wadon sane ngembasang putra sadurung katibakin pamrayascita manut uger-uger tata adat ring Bali pamekas awig-awig desa adat Gerana kamanggehang kantun kacuntakan turmaning nenten dados ngaranjing kakahyangan suci;

Pawos 69

MANAK BUNCING

- (1) Yan wenten wang istri ngamedalang putra kembar lanang istri, sane pamargin nyane makadi ring sor :
- ha. Yan matunggalan ari-ari utawi mari-ari asiki, jatinya ipun mawak tunggal;
- na. Yan sane istri mari-ari, sira mawak istri, yan sane lanang mari-ari sira mawak lanang, nenten pacang ngawinang cuntaka utawi nenten ngaletihin jagat;
- ca. Yan pada mari-ari, nanging embas meletin, tunggal juga ngaranya;
- ra. Yan embas sadina, sama ngawa ari-ari, kang lanang rumahun, sane istri pungkuran, buncing wasan nyane, angletehin rat pamedalan rare punika. Desa patut mama risudha palemahan miwah kahyangan manut kecaping sastra. Sahanan prabea patut kasanggra muah kamedalin antuk krama desa adat. Ring karang sikut satak miwah pumahan sang sane ngamedalang putra buncing wenang angupakara juga manut linging sastra aji;

- ka. Yan embas sadina, sama mawa ari-ari, sane istri embas dumunan, sane lanang embas pungkuran, silih-asih wasan pamedalan rare punika, manut sastra agama, utama pamedalan rare punika, apan angawa bhuwana ring sor miwah ring luhur. Tan angletehin rat. Kang rare inucap yan sampun mayusa akambuhan utawi asasih pitung rahina, kaupahayu antuk upakara sasayut tulus ayu, sasayut dirghayusa, sasayut pageh tuwuh, maprayascita saha runtutan upakaranya;
- da. Yan saking bobotan sang istri embas rare langkungan ring kakalih, taler pula-palinya mangda kanutang ring kecaping sastra agama, sane kabantingin antuk tuntunan sang sulinggih;
- ta. Sakalwiring pangupapiran janma manusa sane embas kajagate, ring sajeroning tata titin nyane mangda kalaksanayang manut tuntunan sastra agama, kamar gang manuting dresta sane manggeh ring desa adat tur nenten piwal ring uger-uger sane mawit saking guru wisea sane kabawos Hak Azasi Manusia (HAM);
- (2) Yaning mapidabdab pacang ngamargiang sahananing upacara sane mapituas panyucian lan pabersihan mangda nginutin linging sastra agama Hindu;

Pawos 70

PAWIWAHAN SINANGGEH SAH

- (1) Pawiwahan sinanggeh sah yan sampun kalaksanayang saha tri saksi makadi :
- ha. Dewa saksi inggih punika wenten upacara pawidhi-widhanan katur ring Ida Sanghyang Widhi miwah Ida Bhatara-bhatari;
- na. Bhuta saksi inggih punika wenten upacara sane katur ring para bhuta kala;

ca. Manusa saksi inggih punika kasaksinin antuk prajuru adat lan dinas miwah saking sang wirang lan sang warang;

- (2) Nawur prabea manut dresta sane manggeh ring desa adat genah sang lanang lan wadon soang-soang prade punika wenten pamargi makadi sapunika;
- (3) Makasami indik pamargin yajnya sane kalaksanayang mangda nepek ring sastra agama sane kagamel antuk yajamana karya lan kamargiang manut desa, kala lan patra;

Pawos 71

PAWIWAHAN SILIH TUNGGIL TAN RAWUH

Rikalaning pamargin pakeraban utawi pawidhi-widhanan sang mawiwaha, tur ring subhadewasa pakerabane punika, silih tunggil tan rawuh, dwaning kabanda antuk pakaryan sane bobot pisan, lwire risedek wenten ring duranagara, ring payudhan miwah sapanunggilan ipun, munggwing pakeraban pawiwahan punika wenang kalanturang tur kapuputang, mangda sida sah, nanging mangda wenten ilikita utawi caciren saking sang sane tan rawuh. Caciren punika kagentosin antuk pangangge, makadi yan sane lanang nenten rawuh, patut cacirene punika kagentosin antuk busana lanang, sakadi punika taler, prade sane istri tan rawuh, cacirene punika, patut kagentosin antuk busana istri, bilih prasida mangda kajangkepin antuk patinglas raga sane marupa surat pernyataan diri, pamargin upacara inucap jangkep saha kasaksinin olih prajuru utawi sane kasinanggeh tri upasaksi.

ASUMUNDUNG LAN ALANGKAHI

KARANG HULU

- (1) Pawiwahan sane kabawos asumundung lan alangkahi karang hulu nenten kamargiang miwah kawicarayang ring desa adat Gerana, nanging prade wenten sane mapikahyun pacang ngalaksanayang pawiwahan sane madruwe kasuksman asu mundung alangkahi karang hulu utawi upacara mapatiwangi, prawertine kadi asapunika kapatutang, dwaning manut ring katatwan sane munggah ring lontar Apatiwangi, saluir yajnya sane kalaksanayang mangda kadasarin antuk manah lascarya lan mawiguna sida ngicenin waranugraha kaparipurnan lan karahayuan ring jagat miwah sang ngamargiang yajnya;
- (2) Upacara mapatiwangi miwah upacara palas marabian utawi nyapian mangda kalaksanayang ring pura Bale Agung, punika taler agung alit upakaran nyane kamanggehang manut pararem;

Palet 11

INDIK WARISAN

Pawos 73

- (1) Warisan inggih punika sahananing artha brana miwah ayah-ayahan sane mapituas ngupadi kasukertan sekala niskala mawit saking kaluhuranya arep ring turunanya;
- (2) Sane kabawos wariasan makadin nyane :
 - ha. Druwe tengah makadi tegal, carik, kahyangan (pura, pamarajan, sanggah) purana, prasasti lan sane tiosan;
 - na. Pagunakaya tatadan, jiwadana, utang-piutang lan sapa nunggilan ipun;
- (3) Wawu kengin kabawos warisan prade wenten :
 - ha. Sang sane mapiturun (pawaris);
 - na. Katurunan (ahli waris);

ca. Tatamian sane pacang kawarisin;

Pawos 74

AHLI WARIS

- (1) Sane kabawos ahli waris inggih punika :
 - ha. Pratisantana purusa miwah saking wadon lan santana rajeg paperasan;
 - na. Turunan purusa ngunggahang makadi rerama dinyama, misan lan mindon;
 - ca. Turunan purusa kasamping makadi keponakan, misan lan mindon;
- (2) Swadharmaning ahli waris inggih punika :
 - ha. Nyanggra utawi narima saha ngutsahayang tatamian pahan kaluhurania makdi ngarempon sanggah utawi kahyangan saha pangupakarania miwah ayah-ayahan pawaris;
 - na. Ngabenang miwah kalanturan nyane ngantos puput ring pamargin pitra yajnya;
 - ca. Nyanggra tur nawur sahanan utang-piutang lan sapa-nunggilan ipun sekala niskala;
- (3) Munggwing waris kawaris sane manggeh ring desa adat Gerana makadi ring sor :
 - ha. Risampun kaiaksanayang upacara pitra yajnya lan utang-piutang pawaris buntas katawur, wawu warisan dados kaepah;
 - na. Para ahli waris sami polih pahan sane mawit sangkaning pagunakaya, sajawaning tegal, carik lan karang ayahan desa kaemong antuk ahli waris sane kasinanggeh krama ngarep;
- (4) Ahli waris tan polih pahan dwaning :
 - ha. Nilar kadaton utawi nilar kawitan lan sasananing agama;
 - na. Alpaka guru rupaka;

ឆ) សត្វតោរកិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត
ក្រោត

(១) ក្រោយហេតុហិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

ហ) សត្វតោរកិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

គ) ក្រោយហេតុហិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

(២) បេតិកភ័យក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត
ហិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

(៣) បេតិកភ័យក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

ហ) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

គ) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

ឆ) សត្វតោរកិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

(៤) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

ហ) សត្វតោរកិក្ខុសុខមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

គ) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

ឆ) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

(៥) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

ហ) ប្រទេសក្ខេមិបហក្ខេមិប្រទិសត្តតក្ការក្ខិក្ខុត្ត

- ca. Santana rajeg kesah mawiwaha utawi pratisantana nyeburin ninggal kadaton;
- (5) Boya ahli waris kengin muponin hasil manut dudonan :
- ha. Santana wadon salami durung kesah mawiwaha;
- na. Balu luh wiadin muani nyeburin (soang-soang boya santana rajeg);
- (6) Pawaris kengin mapaweweh rikala maurip pinaka jiwa dana tatadan/bekel, makacihna paweweh tetep ring putrane sane kesah mawiwaha;
- (7) Warisan sane tan dados kaepah utawi kaedum inggih punika :
- ha. Marajan utawi sanggah (kahyangan suci);
- na. Pusaka makadi keris, tombak, arca, cakepan sane marupa lontar, pamancangah, purana, babad miwah sakancan nyane;
- ca. Sane patut ngamong makasami warisane punika wantah santana sane dados krama ngarep ring desa adat Gerana utawi sane kasungkemin antuk pakulawarganya sami;
- (8) Prade ring pakulawargan wenten ahli waris langkungan ring adiri pah-pahanya patut :
- ha. Kawentenang paiguman indik padum waris inucap;
- na. Yaning tan prasida ngamolihang paigum patut katunasang tatimbang ring dulu desa utawi prajuru adat miwah kertha desa;
- ca. Prade taler nenten cumpu ring tatimbang prajuru lan kertha desa, kengin katunasang ring sang rumawos (Majelis Alitan, Majelis Madya miwah Majelis Utama);
- (9) Prade ring desa adat Gerana wenten karang kaputungan patut :
- ha. Kautsahayang karang punika wenten sane ngalinggihin mawit saking waris pancer;

- គ) បរិសោធន៍បំពេញនីតិវិធីបរិសុទ្ធសាសនាសិល្បៈ (៧) ។
- ឃ) សុភមង្គលកិច្ចការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា
- ង) បុព្វហេតុនៃការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា
- ច) បុព្វហេតុនៃការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា

ដំបូងបំផុត
 អង្គការសម្រាប់បុព្វហេតុ
 បញ្ចប់ ៧
 កិច្ចការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា
 បុព្វហេតុ ៧

- (៧) គ្រប់គ្រងការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា (សម្រាប់សុភមង្គលកិច្ចការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា) បញ្ចប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា
- (៨) សុភមង្គលកិច្ចការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា បញ្ចប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា
- (៩) សម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា បញ្ចប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា
- (១០) សម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា បញ្ចប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា ក្នុងការងារប្រតិបត្តិការសម្រាប់បុព្វហេតុនៃសង្គមប្រជាជនកម្ពុជា

- na. Waris pancer mawit saking ahli waris manut pawos 73 (1);
- ca. Sane ngalinggihin karang kaputungan inucap patut ngaranjing dados krama ngarep;
- ra. Prade nenten ngamolihang sang patut ngayahang karang kaputungan inucap patut karang punika kawaliang ka desa adat;
- ka. Prade jantos karang ayahan desa kasepih utawi kepah, patut soang-soang nedunin makrama ngarep;

SARGAH LIMA

SUKERTA TATA PALEMAHAN

Palet 1

Indik Karang, Tegal, Carik lan Setra

Pawos 75

- (1) Krama desa adat Gerana pangemong karang ayahan desa utawi karang paumahan (karang sane nenten keni tigasana) patut ngawentenang wates utawi caciren wates sane marupa tembok panyengker, pagehan, lan sane tiosan tur pastika pal wates nyane;
- (2) Sane kabawos karang ayahan utawi karang ayahan desa manut linging sastra agama Hindu kabawos Tri Hita Karana, taler sane macihna sanggah, natah lan teba;
- (3) Karang, tegal miwah carik pastika pal wates nyane prasida marupa punden, jalinjing miwah sane tiosan;
- (4) Karang, carik wiadin panegalan patut magaleng kadulu utawi kaluanan, teges ipun magaleng kaler (utara) utawi kangin (timur), sane ngardi wates wantah sane ring tebenan (sane badelodan utawi sane badawuhan);

- (5) Yaning wenten karang desa kepah dados kalih utawi langkungan, soang-soang kulawarga sane nanggap tur sane ngawentenang pamedalan patut nedunin makrama desa tur keni ayahan ngarep;
- (6) Wates kawenangan ngangge tembok, pagehan miwah palwates;
- (7) Prade karasayang pagehan sane marupa turus punika ngalikadin, yan pada arsa panyandinge, kengin watese ngangge pinget utawi caciren kewanten tur napkala masang caciren mangda kasaksinin olih prajuru desa utawi kangkat ngangge pracihna pal sane mawit saking BPN (Badan Pertanahan Nasional);
- (8) Yan wenten karang kabebeng patut kautsahayang wenten margi;
- (9) Prade wenten karang kaputungan wenang prajuru desa nibakang karang punika majeng ring turunan pernah ngamungganghang, kaping kalih ring purusa pernah kasamping, kaping tiga ring krama tiosan sane magama Hindu;
- (10) Karang desa, karang paumahan, tegal miwah carik lan sane tiosan patut kaupapira sekala-niskala manut sastra agama Hindu;

Pawos 76

INDIK SETRA

- (1) Setra wawidangan desa adat Gerana pastika wates nyane;
- (2) Setra desa adat Gerana wantah setra krama desa adat sane magama Hindu;
- (3) Indik migunayang setra ring desa adat Gerana patut masadok ring bandesa adat utawi banjar;
- (4) Nenten kapatutang makarya undung-undung (rumah kubur sane permanen ring setra desa adat Gerana);

Pawos 77

- (1) Tan wenang ngalah-alah karang, tegal, carik, margi miwah genah sane sinanggeh suci makadi kahyangan, setra lan sapanunggilan ipun;
- (2) Tan wenang ngembahang toya wit toyan hujan, toya wawalungan (limbah ternak), toya pawaregan (limbah dapur), kapakarangan tios;
- (3) Tan wenang ngentungan utawi nanem tulang sawan manusa ring paumahan, miwah karang warga tiosan;
- (4) Tan kawenang ngeseng miwah nanem utawi mendem sawan manusa yadiastun marupa sawa karesian ring desa adat, sawah, tegal sajawaning wenten pakinkin tios sane kapatutang ring dresta;
- (5) Tan kawenang makta tanah setra kapakarangan sikut satak, sawah, tegal bilih-bilih kagenah karang suci ritatkala ngendak sawa;
- (6) Tan kawenang ngentungan , nganyudang wangken wawalungan, lulu ring karang tios, tegal lan carik miwah mabacin ring luah, jalinjing, tukad, tamukuan miwah andungane;
- (7) Yan prade wenten jadma mamurug kadi kecap ring ajeng patut ngawaliang tanah sane kaalah-alah, nyampetin sane kambahang, nanem sane kakutang/kaentungan ring genah patut, nyampatang sane kakutang marupa lulu, mresihang sane kasambahang kadulurin antuk panyangaskara pamrayascita lan kadanda manut pararem;

Pawos 78

PAPAYONAN

- (1) Ngawit matatanduran makadi tanem tuwuh patut adepa agung ngajeroang (2,5 M) saking wates, prade liwat ring wates patut kasepat gantungin;
- (2) Krama desa adat Gerana patut ngamanggehang kawerdian tanem tuwuh sane ngawinang desane asri lan lestari;

Handwritten text in a local script, likely Balinese, running vertically down the left margin of the page.

- (3) Tanem tuwuh, tatangunan sakaluire miwah tatacara miguna-
yang karang tan wenang jantos nawengin miwah ngawanang
pocol utawi ngaletihin karang panyanding nyane;
- (4) Prade entik-entikan makadi pisang, tiying (bambu) lan
sapanunggilan ipun mentik ngalintangin wates, wenang entik-
entikan punika kataban utawi kadruwenang antuk sang
madruwe karang sane kaentikin;
- (5) Yan wenten wit taru ngungkulin kapisaga, sang kaungkulin
kaberatan, patut kawara lan katepasin makadi ring sor :
 - ha. Ngaliwat wates patut kasepat gantungin;
 - na. Taru sane ngaliwat wates patut katotor;
 - ca. Sang madruwe taru kalawan sang madruwe karang patut
saheloan, nenten dados ngawetuang wicara sangkaning
tanem tuwuh;
 - ra. Tatanduran tanem tuwuh nenten dados ngawetuang
bhaya arep ring panyanding;
- (6) Prade wenten wit taru kacidra pacang ngawetuang bhaya tur
sampun kasadokang ring prajuru, patut katatasang makadi
ring sor :
 - ha. Kawentenan papayonan punika patut katatasang olih
prajuru;
 - na. Prade pastika pacang mayanin sang madruwe patut
katitahang ngarebah taru punika masengker awuku;
 - ca. Prade liwat ring sengker durung katotor wenang sang
kaberatan ngarebah taru punika;
 - ra. Taru sane karebah pinaka druwen sang ngebah;
- (7) Yan wenten taru rebah tur nibenin wawangunan pisaga sa-
durung lintang sengker, sang madruwe papayonan punika
patut mecikang wawangunan sane katibenin tur kadanda
mrayascita wawangunan sane karebahin;

(ບ) ສຽງຍາກທາງເຂດເຊິ່ງກາຍເປັນສຽງງາບສາມຍິບປຸງສາມກິສາກຸບສູນສາມ
ກຸຍາສູນສາມກາສາກິກສູນສາກຸຍາກສູນສາກິຍາກສາມຍິບສູນສາມກາຍ
ປືບສູນສາມກາກຍິບກິບິກສູນສາກິຍາກສາມຍິບສູນສາມກາຍສາມ
ສາມກາຍສາມກິຍາ

ບາ ປຸງສູນສາມກາຍສາມກິຍາ

ສາ ກຸຍາກສາມກາກສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ

ສາ ກຸຍາກສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ

(ຜ) ພາກສູນສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ

ບາບາສາ ກຸຍາ

ບບກສາກິ

(ກ) ສາມຍິບສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ

(ກູ) ພາກສູນສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ
ສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍສາມກາຍ

- (8) Krama desa adat Gerana patut supeksa miwah pratyaksa ring kawentenan papayonan ring pakarangan, nenten dados wenten tanem tuwuh jantos ngawetuang bhaya arep ring pakulawarga ngraga miwah ring panyanding, prade wenten makadi punika patut kadanda antuk :
- ha. Prabea ngawaliang rarusakan;
 - na. Upacara panyangaskara antuk caru eka sata lan pamrayascita manut sastra agama Hindu;
 - ca. Ngupapira antuk pitra yajnya prade bhaya sane nibenin jadma ngawinang padem;
- (9) Yan wenten jadma ngebah taru, notor taru durung wenten pasubayan nyane ring sang sane nyanding, tur nibenin wawangunan panyanding, sang ngebah utawi notor kadanda manut pararem saha mrayascita manut dresta;

Pawos 79

WAWANGUNAN

- (1) Salwir wawangunan sane kakaryanin patut kautsahayang nginutin gagulak manut ring Astabumi miwah Asta Kosala-kosali;
- (2) Salwiring wawangunan mangda satata kautsahayang, mangda manut ring kecap astabhumi miwah asta kosala-kosali. Yan wenten ngawitin wawangunan raris wawangunan punika ngalintangin wyadin ngungkulin kapisaga, makadi cacapan miwah sapanunggilan ipun, sang kababatan patut malunguhang ring sang madruwe wawangunan inucap. Yan prade sang sane madruwe wawangunan punika mamengkung, wenang dane prajuru desa nyepat gantungin, tur mangda sang madruwe wawangunan punika, nguwug saha tan polih prabea;

- (3) Tan wenang ngembahang toya, wit toya hujan, toya wawalungan (limbah ternak), toya pawaregan (limbah dapur) lan sapa nunggilan ipun kapekarangan warga tios lan sakancen nyane;

Pawos 80

WAWALUNGAN

- (1) Krama Desa Adat Gerana sane miara sakaluir wawalungan mangda sayaga nitenin negul utawi nglogor wawalungan nyane mangda nenten malumbar, lan nenten ngaranjing kagenah suci miwah makarya rarusakan makadi pabyanan miwah sarwa entik-entikan;
- (2) Prade wenten wawalungan ngeleb saha ngaranjing kapekarangan tios, sang madruwe karang patut malungguhang utawi ngawara sang nruwenang wawalungane, bilih-bilih yan ngawinang karusakan, mangda digelis kasadokang ring prajuru;
- (3) Prade wenten warga masadok indik karusakan pakarangan utawi pabyanan sangkaning karusak antuk wawalungan, prajuru patut :
- ha. Mratyaksayang karusakan sane kalaporang;
 - na. Nitahang sang madruwe wawalungan mangda ngawaliang karusakan punika kajatimula, utawi kagentosin antuk pangarga manut pangargan karusakan sane kamanggala antuk prajuru;
 - ca. Sang madruwe wawalungan keni pamidanda manut pararem;
- (4) Prade wenten krama ring sajeroning asasih jantos ping tiga sampun malungguhang wawalungan malumbar tur satata ngawinang rarusakan, sang madruwe karang wenang naban wawalungane punika, sakemawon sane kataban patut kauningayang ring prajuru;

- (5) Prade wenten wawalungan ngaranjing kagenah suci makadi pura, panti, dadya miwah sakancan nyane, sajawaning ritatkala mapapada, sang madruwe wawalungan patut kadanda marupa pamrayascitta utawi masapuh-sapuh ring genah suci, dwaning manut ajah sanghyang sastra wenten cacarcan wawalungan sane ngawinang kaletihan utawi kacemeran, makadi bawi, sampi, kebo, kidang miwah sane tiosan;

Pawos 81

TATACARA NABAN

- (1) Tatacara ngamargiang tatabanan makadi ring sor :
- ha. Mawiwit saking wentene pasadok warga utawi sang manggihin wenten wawalungan sane ngawinang rarusakan utawi ngaranjing kagenah suci;
 - na. Sane ngamargiang tatabanan sanisthane tigang diri ka manggala olih prajuru;
 - ca. Sane kataban patut kapiara becik sampunang ngantos padem;
 - ra. Arahina kataban patut sampun wenten sane ngangkenin tur mangda gelis katebus;
 - ka. Awuku kataban nenten wenten sane ngukuhin, wawalungan punika dados druwen sang naban;
- (2) Pikolih sangkaning wenten tatabanan sakadi ring sor :
- ha. Apahtiga katiba ring prajuru;
 - na. Apahtiga katiba ring sang naban;
 - ca. Apahtiga katiba ring desa utawi banjar;
- (3) Sajawaning punika taler sane karusak antuk wawalungan patut polih pangentos saking pikolih ngamargiang tatabanan;

KARESIKAN TELAJAKAN DESA ADAT GERANA

- (1) Sowang-sowang banjar adat sane wenten ring sawidangan desa adat Gerana patut ngarincikang pidabdab sane prasida ngawetuang pakantenan wawidangan banjar nyane asri, rapi, ranum lan mataksu;
- (2) Sowang-sowang krama adat ring sajeroning pumahan nyane patut makarya paciringan sumangdane jagat druwene satata makanten asri, resik lan nenten romon dumogi karahayuane sidha kapanggih;
- (3) Sowang-sowang krama patut ngawentenang pareresikan ring satunggil telajakan pumahan, tios ring punika banjar patut ngawentenang karya gotong-royong sanistan nyane ngasasih apisan;
- (4) Asing-asing warga utawi krama adat patut mapidabdab sane dredha atuang lan sutindih ring desa adat tur nenten dados :
 - ha. Ngembahang toya sane mawit saking badan wawalungan (limbah ternak), paciringan (limbah kamar mandi), puwaregan (limbah dapur) miwah sakancan nyane, sane makardi romon, bilih-bilih jantos ngawetuang ambu kawon utawi sane nenten becik kapisaga utawi kapekarangan tios miwah kamargine;
 - na. Ngentungang laluu (sampah) kapekarangan anak tios, kamargine miwah kajalinjingan utawi telabah (margin toya), tukad, bengawan miwah sakancan nyane;
 - ca. Sowang-sowang krama mangda sampun sayaga nitenin saparindikan laluu utawi sampah sane ngaranjing ring dudonan sampah organik lan anorganik manut ring uger-uger guru wisesa, dwaning indike punika mabuat kapidabdabin mangda sampunang ngawetuang polusi;

SARGAH ENEM
WICARA, DUSTA, BHAYA LAN PAMIDANDA
Palet 1
INDIK WICARA
Pawos 83

- (1) Sane wenang mawosin miwah mutusang wicara ring desa adat Gerana inggih punika prajuru desa sane ngawidangin makadi :
ha. Kelian Banjar sane mutusang wicara pradene sang mawicara patunggilan banjar;
na. Bandesa Adat mutusang wicara pradene sang mawicara patunggilan desa adat;
- (2) Prade sang mawicara nenten cumpu ring pamutus Kelian Banjar miwah Bandesa Adat, kengin nunasang wicara punika ring sang rumawos makadi Majelis Alit Desa Adat ring tingkat Kecamatan, lanturan nyane Majelis Madya Desa Adat ring Kabupaten miwah ring Majelis Utama Desa Pakraman tingkat Provinsi bali;
- (3) Sakaluir wicara sane mawiwit saking kacorahan miwah nungkasin daging awig-awig, pasuara miwah pararem desa utawi banjar, prajuru desa utawi banjar mangda digelis mawosin nenten nyantos pasadok;
- (4) Sabinaning wicara makadi ring ajeng mangda nyantosang pasadok saking sang nunas pamatut;
- (5) Pamutus panepas wicara saking prajuru desa utawi banjar mangda nepek ring bacakan tri pramana (saksi, bhukti miwah ilikita) miwah tan maren mabantang antuk catur dresta, utaman nyane sastra dresta manut ajah-ajah agama Hindu;

Palet 2
DUSTA LAN BHAYA
Pawos 84

- (1) Sane ngaranjing ring bacakan Asta Dusta inggih punika :

- ha. Mamademang (mamati-mati) utawi nyayanan ring anak tios mangda ngamademang (Himsakah);
 - na. Marikosa antuk kroda (Krodaka);
 - ca. Namtamin Indriya baskaliwat (Bhoktah);
 - ra. Mapitulung ring sang ngamademang jadma (Sakarakah);
 - ka. Masawitra ring sang malaksana jiwa bhaya (Pritikara);
 - da. Ngupapira (ngicenin bhoga) ring jadma maling;
 - ta. Ngicenin pasayuban ring sang malaksana jiwa bhaya (Stanadhah);
 - sa. Saruron ring bromocorah utawi sang malaksana jiwabhaya (Sretah);
- (2) Sahanan warga Desa Adat sane uning ring wenten jadma malaksana sinalih tunggil sane ngaranjing ring bacakan asta dusta, patut digelis utawi pramangkin nyadokang ring prajuru;

Pawos 85

- (1) Sane ngaranjing ring kakuwuban pawilangan bhaya inggih punika :
- ha. Jiwa Bhaya;
 - na. Artha Bhaya (kamalingan);
 - ca. Geni Bhaya (katunuan);
 - ra. Karipu Bhaya;
 - ka. Blabur Agung;
 - da. Duracara ring Agama;
 - ta. Stri Bhaya (kaplegandang);
- (2) Bilih mabuat rahat kawentenan bhayane punika, sang uning mangda digelis nyuarayang kulkul banjar anut ring rupan bhayane taler mangda supekta matur piuning ring prajuru desa;

- (3) Prade ring desa adat kahanan jiwabhaya patut desane masapuh-sapuh antuk bhuta yajnya manut sapatuduh sang yajamana tur sang mayanin katur ring sang rumawos (sane ngawiwenang);
- (4) Prade wenten wang mamaling utawi ngarusak ring wawidangan desa adat Gerana patut kadanda kadi ring sor :
 - ha. Ngawaliang druwen sang kamalingan nikel ping kalih;
 - na. Kadanda olih desa adat nikel ping dasa;
 - ca. Maling punika kasukserahang ring sang ngawiwenang ring sajeroning pawilangan hukum;
- (5) Prade barang sane kamaling punika mawit sakeng padruwen pura utawi genah sane kasinanggeh suci, sang maling punika sajawaning kadanda antuk prabea manut pararem kawewehin malih antuk pamidanda panyangaskara upacara pamarisudha manut linging sastra agama Hindu;
- (6) Prade wenten jadma mamisuh, wakparusya, wakcapala utawi nguman-uman ring genah paparuman, sang malaksana patut keni pamidanda marupa nunas pangampura lan bea pecamil kadi dandanin nguman-uman ring sabha marupa tebasan pamrayascita;

Pawos 86

- (1) Warga desa sane kaicalan utawi kamalingan prade pacang masaserep patut polih wak-wakan utawi babebasan miwah panuntun saking prajuru desa utawi banjar;
- (2) Prade genahe masaserep ngalintangin banjar sewosan, patut nunas wak-wakan utawi babebasan ring kelian banjar genahe masaserep;
- (3) Kelian inucap ngicenin panuntun mangda tatacarane masaserep nginutin dresta sane manggeh;

Pawos 87

- (1) Warga desa prade polih nuduk barang miwah sakancan nyane ring sawawidangan desa adat Gerana patut masadok ring prajuru desa utawi banjar;
- (2) Kelian Banjar nyiarang dadudukan punika ring paruman, mangda sang madruwe barang inucap mawali ngamolihang barang nyane, sakemawon sang mariangken patut nyidayang maritatas lan muktiang gumanti barang punika wantah padruwen ipun;
- (3) Prade barang sane kaduduk punika jantos tigang sasih nenten wenten ngelingang, wenang barang punika kadruwe antuk sang nuduk utawi kasukserah dados padruwen banjar;

Palet 3

PAMIDANDA

Pawos 88

- (1) Desa utawi banjar wenang niwakang pamidanda majeng ring krama utawi warga sane iwang utawi sisip;
- (2) Paniwak danda inucap kalaksanayang olih bandesa adat utawi kelian banjar adat sasampune polih tatimbang ring bandesa adat miwah kertha desa;
- (3) Pamidanda sane katiwakang mangda pastika mabantang antuk *Catur Naya Sandhi*, luire :
 - ha. Sama inggih punika sang sapa sira ugi sane iwang utawi sisip patut katiwakin pamidanda, nenten ngetang tata linggih;
 - na. Beda inggih punika danda sane katiwakan wenang mabinayan manut ring sor-singgih kasisipan nyane;
 - ca. Dana inggih punika pamidanda kalaksanayang madasar antuk pikahyun tresna asih boya madasar antuk manah irsyah utawi irihati, dengki miwah sakancan nyane;

ກ) ຜູ້ບໍາເລີງບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນຕາມຄຳຂໍ້ຕົວບໍາເລີງບຸກຄົນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນຕາມຄຳຂໍ້ຕົວບໍາເລີງບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນຕາມຄຳຂໍ້ຕົວບໍາເລີງບຸກຄົນ

(3) ຕາມສາມພັນບຸກຄົນຕາມຄຳຂໍ້ຕົວບໍາເລີງບຸກຄົນສາມສາມພັນ

ບ) ທາງສາມສາມພັນ

ຄ) ບຸກຄົນສາມສາມພັນ

ສ) ງູບສາມສາມພັນ

ກ) ສາມສາມພັນ(ສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ)ບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນ

ກ) ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນ

ຄ) ສາມສາມພັນ(ບຸກຄົນສາມສາມພັນ)

ສ) ສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ

ສ) ສາມສາມພັນ(ສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ)

ສ) ສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ

(4) ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ

(5) ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ
ບຸກຄົນສາມສາມພັນບຸກຄົນສາມສາມພັນ

- ra. Danda inggih punika laksana miwah tatujon ngamargiang pamidanda punika wantah mralina kasisipan utawi mapitulung pacang ngamanggehang kasukertan lan kasudhamalan desa;
- (4) Bacakan pamidanda sane mamrgi ring desa adat Gerana inggih punika :
- ha. Dadosan antuk artha;
- na. Panebus kasisipan antuk ayahan;
- ca. Upacara panyangaskara;
- ra. Sapa sumabha (kanorayang utawi kasepekan) ring desa utawi banjar sane madudonan :
- 1) Nenten polih paayah-ayahan utawi pelayanan saking desa utawi banjar;
 - 2) Kapuikin (nenten kaajak mawicara);
 - 3) Katundung saking desa utawi banjar;
- ka. Karampag (kabancutin, kagurahin, kasekung);
- da. Nunas pangampura ring krama desa utawi banjar;
- (5) Ritatkala pacang ngamargiang pamidanda sapa sumabha utawi kasepekan, prajuru desa patut mapikahyun utawi mapidabdab antuk pamargi sane madruwe pawilangan manut patitis lan pamikukuh desane;
- (6) Pamidanda kasepekan utawi kanorayang kamargiang ring krama sane madruwe paripolah gumanti nenten dados anggen ring nagara krama, boya sangkaning manah antipati miwah sakancan nyane, prade kasidan mangda kamargiang dharmaning matatulung;

- (7) Prade pacang ngamargiang pamidanda kasepekanng utawi katundung saking desa adat , patut kapikahyunin antuk kramane maka sami, manawita kantun prasida karerehang panepas wicara sane siosan mangda sampunang kantos mamargi pamidanda kasepekan punika, sapunika taler ring sang sane mamurug kadi linging awig-awig mangda minehin kaiwangan nyane tur digelis ngehehin prawertin nyane sumangdane prasida sahelolan ring kramane siosan;
- (8) Ritatkala pacang ngamargiang rerampagan mangda kasehehin rihin sang sane pacang karampag, adung tan adung nyane karampag anut ring kaiwangan;
- (9) Prade sang karampag sampun manut ring kawentenan ipun karampag, boya sangkaning kawentenan ipun nenten madruwe (miskin), sang karampag nenten dados ngawara utawi ngalangin pamargin awig-awig, pasuara utawi pararem desa;
- (10) Pamidanda inucap pawos 86 (8) prasida kabuntas risampun sang kadanda malaksana :
 - ha. Nunas pangampura ring krama desa santukan nguwak pasubaya makadi sane munggah ring awig-awig, pararem sane kakardinin pecak;
 - na. Nawur pakenan danda manut kawentenan ipun;
 - ca. Nawur panguak pasubaya duk pacang karampag antuk upacara panyangaskara pamrayascita;
- (11) Rarampagan sane kamargiang masengker awuku mangda sampun katebus, prade liwat ring sengker nyane, rarampagan punika kengin kaadol madasar antuk pamargi tatawahan olih krama tiosan;
- (12) Prade pangargan rerampagan punika langkungan ring utang sang karampag, patut sisan nyane kawaliang ring sang madruwe rerampagan;

- (13) Sane dados karampag manut dresta luih ipun :
- ha. Pinih riin sane marupa ubuh-ubuhan makadi ayam, bawi, banteng lan sapanunggilan ipun;
 - na. Prade kantong kirang ring pangangan utang nyane kalanturang ngarampag sane marupa parabol umah makadi timpas, kandik, kakayonan lan sapanunggilan ipun;
 - ca. Prade kantong taler kirang ring pangangan utang ipun patut karampag malih sane marupa barang tiosan makadi sepeda, sepeda motor, mobil miwah sane tiosan;
- (14) Sane tan dados karampag luih ipun :
- ha. Prabot pawon makadi payuk, gebeh, kompor miwah sapanunggilan ipun;
 - na. Marajan, pratima utawi pralinggaan bhatara, miwah panganggan marajan lan sapanunggilan ipun;
 - ca. Uparenggan pura utawi genah suci makadi keris, tombak, lontar miwah sakancan nyane;
 - ra. Prade sang karampag madruwe umah abungkul;

SARGAH PITU

NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-AWIG

- (1) Nguwah-nguwuhin awig-awig desa adat Gerana kamargiang ring sajeroning paruman desa adat manut palet 5, pawos 52;

- (2) Paruman punika mangda kadasarin antuk pikarsan krama desa adat, yadiastun kasuarayang utawi katumusang antuk prajuru desa nanging tetep mangda kasungkemin olih krama agung desa adat Gerana;
- (3) Pamuput babawos pacang ngarencana nguwah-nguwuhin awig-awig mangda kadasarin antuk pikahyun gilik-saguluk, miwah salunglung sabhayantaka;

SARGAH KUTUS

SAMAPTA

Pawos 91

- (1) Awig-awig punika mawasta awig-awig desa adat Gerana;
- (2) Awig-awig puniki karipta warsa 1989 tur kaparipurnayang malih warsa 2016;
- (3) Sakaluir pidabdab sane durung kaunggahang ring sajeroning sargah, palet miwah pawos awig-awig punika, patut kalaksana-
yang manut tatacara sane sampun ketah mamargi tur kapi-
kukuh antuk pararem;

Pawos 92

- (1) Awig-awig puniki kaparipurnayang lan kararemin duk dina Buda Wage wara Warigadian, tanggal masehi 17 Agustus 2016, magenah ring Bale Wantilan Desa Adat Gerana;
- (2) Awig-awig puniki kalingga tanganin olih prajuru adat makadi Kelian Banjar Adat, Penyarikan lan Bandesa Adat Gerana, kasaksinin olih Majelis Alit Desa Adat Kecamatan lan Majelis Madya Desa Adat Kabupaten Badung saha kapikukuh olih Bupati Badung;

(ក) រដ្ឋសភាបំប៉នព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

ហត្ថលេខាប្រធាន

ក្រុមប្រឹក្សាខេត្តព្រះវិហារ

ហត្ថលេខាប្រធាន

ក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

ហត្ថលេខាប្រធាន

ប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

ហត្ថលេខាប្រធាន

ក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

ហត្ថលេខាប្រធាន
សម្រាប់
ប្រើប្រាស់
លេខ ០៤ ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៧

ក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

ហត្ថលេខាប្រធាន

មន្ត្រីបំប៉នព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
នៃក្រុមប្រឹក្សាខេត្តបាត់ដំបង

ហត្ថលេខាប្រធាន

(3) Luir sang ngalingga tanganin inggih punika :

Kelian Banjar Adat Tegal Gerana,

Kelian Banjar Adat batulumbang,

I Ketut Jengki.

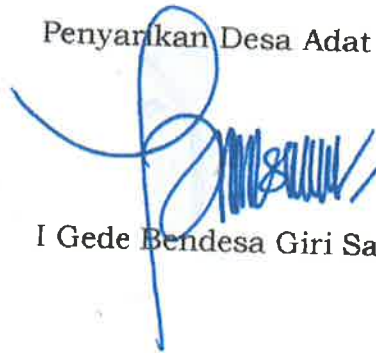
I Ketut Suraka.

Bandesa Adat Gerana,

Penyarikan Desa Adat Gerana,

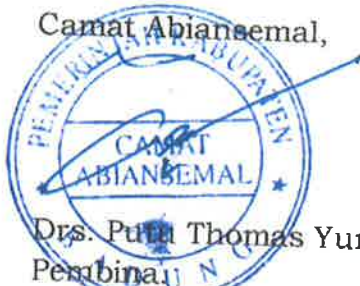
Drs. I Ketut Wilen.

I Gede Bendesa Giri Saputra, SE.

Camat Abiansemal,

Perbekel Desa Sangeh,

Drs. Puth Thomas Yuniarta, MSi.
Pembina
NIP. 1967061018902 1 005

Werdiana

Majelis Desa Adat/Pakraman
Kecamatan Abiansemal

Ida Bagus Ketut Dipayana, MM.

មតិសម្រេចរបស់គណៈកម្មាធិការ/ប្រធានាធិការ

គណៈប្រតិភូ

ហិរញ្ញវត្ថុ

ឯកសារ

គណៈប្រតិភូ

ហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រេចស្របតាមការណែនាំរបស់គណៈប្រតិភូ

- ក្រសួង : ៖
- ហត្ថលេខា : ៖
- ច្បាប់ : ៖

Majelis Madya Desa Adat/Pakraman
Kabupaten Badung,

Ida Bagus Anom.

Murdha Pamikukuh:

Bupati Badung,
INYOMAN GIRI PRASTA.

Sampun kasuratang ring Dinas Kebudayaan Kabupaten Badung :

Nomor :

Hari :

Tanggal :

PRAWARTAKA KARYA NGUWAH-NGUWUHIN AWIG-AWIG LAN
PARAREM DESA ADAT GERANA, DESA SANGEH, KECAMATAN
ABIANSEMAL, KABUPATEN BADUNG

2016

I PRAJURU DESA ADAT GERANA :

1. Bandesa Adat : Drs. I Ketut Wilen.
2. Penyarikan : I Gd. Bendesa Giri Saputra, SE.
3. Patengen : I Nyoman Suedana, S. Sos.

PENASEHAT

:

1. Drs. A. A. Ngurah Gde.
2. A. A. Ngr. Parbawa, SH.
3. A. A. Ngr. Bgs. Atmaja, BA.
4. A. A. Ngr. Bgs. Parwata.
5. A. A. Ngr. Gd. Rai Musna.
6. Drs. I Ketut Rindawan.
7. I Gst. Ngr. Rai Uttara.
8. Drs. I Wayan Sangklib.
9. Drs. I Gst. Ngurah Anom.
10. Drs. I Gst. Ngr. LN. Ardana.
11. I Ketut Randu.

II. BAGA PARHYANGAN : I Wayan Artha, S. Ag. (Koordinator)

ANGGOTA

:

1. A. A. Gede Agung.

2. I Nyoman Mirib.
3. I Nyoman Resik.
4. I Wayan Madia.
5. I Ketut Sadi.
6. I Wayan Kantor.
7. I Made Subawa.
8. I Nyoman Lungin.
9. I Nyoman Monok.
10. I Nyoman Lodra.
11. I Ketut Suja.
12. I Ketut Suraka.
13. I Nyoman Kanik.
14. I Ketut Jengki.
15. I Wayan Ngartu.
16. I Ketut Latra.

III. BAGA PAWONGAN : I Made Sudiarta, S. Pt. (Koordinator).

ANGGOTA :

1. I Made Suardika, SH.
2. I Wayan Sutarka.
3. I Nyoman Kandra, S. Sn.
4. I Wayan Remen.
5. I Made Suka, SH.
6. I Ketut Suasta.
7. I Wayan Yadnya.

31	ຕາມບັນຍາຍນາລີ	:	1	ເລຂາທິການ (ກຸ່ມຂັ້ນ)
	ນາຍກຳມະການ	:	2	ບັນຍາຍນາລີ
			3	ກຸ່ມຂັ້ນ 1 ບັນຍາຍນາລີ
			4	ບັນຍາຍນາລີ ບັນຍາຍນາລີ
			5	ບັນຍາຍນາລີ
			6	ບັນຍາຍນາລີ
			7	ບັນຍາຍນາລີ
			8	ບັນຍາຍນາລີ
			9	ບັນຍາຍນາລີ
			10	ບັນຍາຍນາລີ
			11	ບັນຍາຍນາລີ

 ບັນຍາຍນາລີ
 ບັນຍາຍນາລີ

ບັນຍາຍນາລີ

 ບັນຍາຍນາລີ

- IV. BAGA PALEMAHAN : A. A. Ngr. Arta (Koordinator),
ANGGOTA :
1. I Ketut Suarjaya
 2. Drs. I Wayan Lasia.
 3. Ir. I Wayan Suarjana.
 4. I Wayan Kariasa.
 5. I Ketut Sudana.
 6. I Wayan Sugantina, S. Pd.
 7. I Wayan Sador.

Bandesa Adat Gerana,
Drs. I Ketut Wilen.

Penyarikan Desa Adat Gerana,
I Gd. Bendesa Giri Saputra, SE.